

PELASTUSSUUNNITELMA 2022

Pohitullin koulu ja palloiluhalli Pohjoistullitie 3, 23500 UUSIKAUPUNKI

Kokoontumispaikka: kiinteistön piha-alue (ks. liite)

Pohitullin koulun ja palloiluhallin pelastussuunnitelman tarkoituksena on antaa perusteita kiinteistössä työskentelevien ja oleskelevien henkilöiden omatoimiseen varautumiseen, onnettomuuksien ennalta ehkäisyyn sekä ohjeita toimia oikein mahdollisissa onnettomuus- ja vaaratilanteissa.

Pelastussuunnitelmassa mainitut turvajärjestelyt edellyttävät toimiakseen suunnitelman perehdyttämisen kiinteistössä työskenteleville. Pelastussuunnitelman vuosittainen tarkistaminen ja tarvittaessa päivitys varmistavat pelastussuunnitelman toimivuuden.

Pelastussuunnitelma on tarkoitettu normaali- ja poikkeusolojen aikaisia onnettomuus- ja vaaratilanteita varten. Pelastussuunnitelma täyttää pelastuslaissa (379/2011) ja valtioneuvoston asetuksessa (407/2011) pelastustoimesta omatoimiselle varautumiselle ja pelastussuunnitelman sisällölle asetetut vaatimukset.

Tämä pelastussuunnitelma on laadittu pelastuslain 379/2011 15 §:n, Valtioneuvoston asetuksen 407/2011 1 §:n ja Valtioneuvoston hyväksymän Yhteiskunnan turvallisuusstrategian 2010 ja 2017 mukaisesti.

SISÄLLYS- JA ASIALUETTELO

1 YLEISTIEDOT

1.1	Pelastussuunnitelma.....	4
1.2	Pohitullin koulu ja palloiluhalli.....	5
1.3	Kiinteistön turvallisuushenkilöt.....	6
1.4	Pelastusviranomaisen merkinnät palotarkastuksen yhteydessä.....	6
1.5	Liitynnät Varsinais-Suomen pelastustoimeen.....	6
1.6	Isännöinti.....	6
1.7	Kiinteistön huolto ja kunnossapito.....	6
1.8	LVIS-tekniikka.....	7
1.9	Piirustukset.....	7
1.10	Kiinteistössä toimivien turvallisuustavoite.....	7
1.11	Kiinteistössä toimivat yritykset, yksiköt ja niiden henkilömäärät.....	8
1.12	Turvallinen työpaikka.....	8
1.13	Turvallisuus on yksilön vastuulla.....	8
1.14	Muu turvallisuus.....	9

2 ENNAKOITAVAT VAARATILANTEET, NIIDEN VAIKUTUKSET SEKÄ NIIDEN EHKÄISEMINEN

2.1	Oletettavissa olevia vaaratilanteita.....	10
2.2	Omatoiminen varautuminen rakennuksessa ja ulkoalueella.....	10
2.3	Toimenpiteet vaaratilanteiden ehkäisemiseksi.....	13
2.3.1	Yhteystietoja ja ohjeita erilaisia onnettomuus-, vaara- ja vahinkotilanteista varten.....	13
2.3.2	Päivittäinen palo- ja muu turvallisuus.....	14
2.4	Tulityöt ja tulitöiden valvontasuunnitelma.....	15
2.5	Sähköturvallisuus.....	17
2.6	Työsuojelu.....	17
2.7	Ensiapuvalmius.....	18
2.8	Ilkivallan ja rikosten ehkäisy.....	18
2.9	Tietoturvallisuus.....	18
2.10	Ilmanvaihtolaitteiston puhdistus.....	18
2.11	Ongelmajätehuolto.....	19
2.12	Omatoiminen palotarkastus.....	19

3 POISTUMIS- JA SUOJAUTUMISTOIMENPITEET SEKÄ SAMMUTUS- JA PELASTUSTEHTÄVIEN JÄRJESTELYT

3.1	Sisäiset hälytysjärjestelyt.....	20
3.2	Poistumisturvallisuus.....	20
3.3	Rakennuksen/huoneiston tyhjentäminen hätätilanteessa.....	21
3.3.1	Toimintaohjeita evakuointitilanteessa.....	22
3.3.2	Kokoontumistilat.....	22
3.4	Turvalaitteet.....	23
3.4.1	Poistumis- ja turvavalaistusvalaistus.....	23
3.4.2	Savunpoisto.....	23
3.4.3	Automaattinen paloilmoitin.....	23
3.4.4	Alkusammutuskalusto.....	23
3.5	Suojautuminen.....	24
3.5.1	Väestönsuojat.....	24
3.5.2	Tilapäissuoja.....	24

4 TURVALLISUUSHENKILÖSTÖN VARAAMINEN JA KOULUTTAMINEN SEKÄ MUUN HENKILÖSTÖN PEREHDYTTÄMINEN PELASTUSSUUNNITELMAAN

4.1	Turvallisuushenkilöt.....	24
4.2	Turvallisuuskoulutus.....	24

4.3	Perehdyttäminen pelastussuunnitelmaan.....	24
-----	--	----

5 TURVALLISUUSMATERIAALI

5.1	Rakennuksen tiloissa oleva turvallisuusmateriaali.....	25
5.2	Turvallisuushenkilöstön materiaali.....	25

6 OHJEET ONNETTOMUUS-, VAARA- JA VAHINKOTILANTEITA VARTEN

6.1	Onnettomuustilanteen johtaminen.....	26
6.2	Yleiset toimintaohjeet onnettomuuksien varalta.....	27
6.2.1	Hätäilmoituksen tekeminen.....	27
6.2.2	Toiminta tulipalotilanteessa.....	27
6.2.3	Toiminta tapaturman tai sairauskohtauksen sattuessa.....	27
6.2.4	Toiminta pommiuhkatilanteessa.....	28
6.2.5	Toiminta varkaus- ja ryöstötilanteessa.....	28
6.2.6	Toiminta häiriköasiakkaan kohtaamistilanteessa.....	28
6.2.7	Toiminta sähkö-, vesi- ja lämmityskatkon sattuessa.....	29
6.2.8	Toiminta kaasuvaaran aikana.....	29
6.2.9	Toiminta säteilyvaaran aikana.....	29
6.2.10	Toiminta yleisen vaaramerkin soidessa.....	29
6.3	Tiedottaminen poikkeavissa tilanteissa.....	29
6.4	Vahingosta toipuminen.....	30

7 VÄESTÖNSUOJELU JA SIIHEN VARAUTUMINEN

7.1	Varautuminen poikkeusoloihin.....	31
7.2	Valmiusasteet ja valmiuden kohottaminen.....	31
7.3	Tilapäissuojan kunnostaminen.....	32
7.4	Suojelutoimisto eli johtopaikka poikkeusoloissa.....	32
7.5	Rakennuksen sammutus-, pelastus- ja raivaustoiminta poikkeusoloissa.....	33
7.6	Ensiaputoiminta poikkeusoloissa.....	33
7.7	Työpaikkasuojelu poikkeusoloissa.....	34
7.8	Huoltotoiminta poikkeusoloissa.....	34
7.9	Vartiointi poikkeusoloissa.....	35
7.10	Puhdistustoiminta poikkeusoloissa.....	35
7.11	Hälytysmerkit.....	36
7.12	Vaaratiedotteen antaminen.....	36
7.13	Kiinteistön liittyminen yleiseen väestönsuojeluun.....	36

8 PELASTUSSUUNNITELMAN LIITTEET

liite:	Asemapiirustus (kokoontumispaikka, pelastustie)
liite:	Pohjapiirustukset (poistumistiet, alkusammutusvälinnet)
liite:	Pohjapiirustus / väestönsuojat
liite:	Yleisohälyttimien kuuluvaluusalueet
liite:	Suojelupiirit ja -lohkot
liite:	Väestönsuojan käyttökuntoon laittaminen
liite:	Vaaratiedotteen antaminen
liite:	Toimintaohjeita hätätilanteiden varalle
liite:	Toimintaohje yleisen vaaramerkin soidessa
liite:	Toimintaohje kaasu- tai säteilyvaaratilanteessa
liite:	Toimintaohje tulipalon sattuessa
liite:	Onnettomuustilanteen johtaminen
liite:	Hätäilmoituksen teko
liite:	Hätäensiavun ensitoimenpiteet
liite:	Näin varaudut sähkökatkoon
liite:	Turvallisuusinfo

1 YLEISTIEDOT

1.1 Pelastussuunnitelma

Pelastussuunnitelmassa on selostus:

- 1) vaarojen ja riskien arvioinnin johtopäätelmistä;
- 2) rakennuksen ja toiminnassa käytettävien tilojen turvallisuusjärjestelyistä;
- 3) asukkaille ja muille henkilöille annettavista ohjeista onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimimiseksi;
- 4) mahdollisista muista kohteen omatoimiseen varautumiseen liittyvistä toimenpiteistä.

Pelastuslain 15 §:n 2 momentissa säädetyn sisältövaatimuksen lisäksi pelastussuunnitelmassa on tarpeen mukaan otettava huomioon myös kohteen tavanomaisesta poikkeava käyttö ja tilapäinen käyttötavan muutos.

Pelastussuunnitelmassa on selvitettävä myös, miten pelastuslain 14 §:n mukainen omatoiminen varautuminen toteutetaan poikkeusoloissa. Pelastussuunnitelma on pidettävä ajan tasalla ja siitä on tiedotettava tarvittavalla tavalla asianomaisen rakennuksen tai muun kohteen asukkaille ja työntekijöille sekä muille, joiden on osallistuttava pelastussuunnitelman toimeenpanoon.

Pohitullin koulun ja palloiluhallin pelastussuunnitelma on laadittu pelastuslain 379/2011 15 §:n, Valtioneuvoston asetuksen 407/2011 1 §:n ja valmiuslain 1552/2011 12 §:n mukaisesti siten, että suunnitelmassa on arvioitu kohteen sekä alueen riskit ja uhat, selvitetty miten niihin varaudutaan ja miten henkilökunta ja asiakkaat toimivat omatoimisesti tulipalo tai muussa onnettomuustilanteessa.

Tavoitteena turvallisuus

Turvallisuus on merkittävä osa Pohitullin koulussa ja palloiluhallissa tapahtuvaa toimintaa ja luo perustan toiminnan jatkuvuudelle. Omatoiminen turvallisuustyö ja onnettomuuksien ennalta ehkäisy kuuluvat jokaisen kiinteistössä työskentelevän velvollisuuksiin. Uhkakuvien tunnistaminen ja poistaminen mahdollistavat kiinteistön ja kiinteistössä toimivien työpaikkojen toimivuuden, turvallisen palvelujen tuottamisen sekä toimintojen edelleen kehittämisen.

Tämän pelastussuunnitelman tarkoitus on avustaa Pohitullin koulun ja palloiluhallin toimivan henkilöstön ja muiden toimijoiden johtoa ja heidän henkilökuntansa tulipalon ja muiden onnettomuuksien ehkäisyssä sekä henkilöturvallisuusriskien poistamisessa. Suunniteltujen toimenpiteiden avulla pyritään niin normaaliolojen kuin poikkeusolojenkin onnettomuuden tai tuho- ja vauriotilanteen sattuessa rajoittamaan henkilö- ja omaisuustappiot mahdollisimman vähiin sekä turvaamaan toimintojen jatkuvuus.

Tiedottaminen

Tästä pelastussuunnitelmasta tiedotetaan Pohitullin koulussa ja palloiluhallissa työskenteleville ja muille toimijoille jakamalla heille lyhennelmä kiinteistön pelastussuunnitelmasta. Jokainen työpaikka ja toimija hoitavat pelastussuunnitelmasta tiedottamisen ja ohjeistuksen omalle henkilökunnalleen. Pelastussuunnitelman sisällöstä ja sen asettamista tavoitteista henkilöstölle järjestetään myös yhteisiä koulutus-/tiedotustilaisuuksia.

Tiedottaminen pelastusviranomaisille

Ilmoitus pelastussuunnitelmasta toimitetaan Varsinais-Suomen pelastuslaitokselle. Pelastussuunnitelmaa säilytetään ko. kohteessa.

Lisätietoja omatoimisesta varautumisesta, talosuojelusta ja turvallisuuskoulutuksesta

- Varsinais-Suomen pelastuslaitos, Eerikinkatu 35, 20100 Turku, puh. (02) 263 3111

Pelastussuunnitelman laadintaan ovat osallistuneet

Pelastussuunnitelmaan sisältyvät tiedot on saatu Pohitullin koulun ja palloiluhallin pelastussuunnitelmasta vastuussa olevilta henkilöiltä.

Nimi	Toimipaikka tai tehtävänimike
Rami Arola	Kiinteistöpäällikkö (gsm: 040 7565678)
Jukka Silvola	Pohitullin koulun ja palloiluhallin rehtori (gsm: 050 5686233)
Taru Joutsa-Huutola	Liikuntapalvelujen vastaava (gsm: 050 5525432)
Raimo Aarnio	RA Turvallisuuspalvelut (gsm: 0440 123112)

Pelastussuunnitelman hyväksyjät

Pelastussuunnitelman hyväksyy Pohitullin koulun ja palloiluhallin rehtori, kaupungin liikuntapalvelujen vastaava ja kaupungin kiinteistöpäällikkö.

Päiväys	Nimi	Hyväksyntä
15.11.2022	Rami Arola	
15.11.2022	Taru Joutsa-Huutola	
15.11.2022	Jukka Silvola	

Pelastussuunnitelman jakelu

☒	Rami Arola / kiinteistöpäällikkö
☒	Jukka Silvola / Pohitullin koulun ja palloiluhallin rehtori
☒	Kiinteistön muut toimijat Taru Joutsa-Huutola / liikuntapalvelujen vastaava
☒	

Pelastussuunnitelman päivitys

Pelastussuunnitelma tarkistetaan vuosittain ja oleelliset muutokset ilmoitetaan pelastusviranomaiselle.

Päiväys	Nimi	Tehdyt muutokset

1.2 Pohitullin koulu ja palloiluhalli, Pohjoistullitie 3, 23500 UUSIKAUPUNKI

Kohteen nimi ja osoite Pohitullin koulu ja liikuntahalli, Pohjoistullitie 3, 23500 UUSIKAUPUNKI				
Kiinteistötunnus: 895-2-26-6				
Rakennusvuosi	Rakennuksia	Porrashuoneita / kerroksia	Kerrosala	Henkilöitä rakennuksessa yht. max. 650 + 1200
1974	1	1 / 2		

Pohitullin koulun ja palloiluhallin ja palloiluhallin oppilaat, asiakkaat ja henkilökunta käyttävät parkkipaikan puoleisia käyntioivia.

1.3 Kiinteistön turvallisuushenkilöt

Tehtävänimike	Henkilön nimi	koulutus	
		on	vuosi
Turvallisuusvastaava (kiinteistö)	Rami Arola / kiinteistöpäällikkö		
Turvallisuusvastaava (koulu)	Jukka Silvola / koulun rehtori		
Turvallisuusvastaava (liikunta)	Taru Joutsa-Huutola / liikuntapalvelujen vastaava		
Väestönsuojanhoitaja	Uudenkaupungin kaupunki / tekninen toimi		

Normaaliolojen aikaisia onnettomuuksia varten kiinteistön kerrokseen voidaan nimetä tarpeen mukaan joka kerrokseen turvallisuusvastaava tai kerroksissa toimivien työpaikkojen turvallisuusvastaavat.

Nimetyistä turvallisuusvastaavista voidaan normaaliolojen aikaisia onnettomuuksia varten muodostaa kiinteistön turvallisuusryhmä, mikäli asia katsotaan tarpeelliseksi. Ryhmän tehtäviä onnettomuustilanteessa ovat mm. alkusammutustehtävät ja ensiavun antaminen.

1.4 Pelastusviranomaisen merkinnät palotarkastuksen yhteydessä

Päiväys	Nimi	Mainittavaa

1.5 Liitynnät Varsinais-Suomen pelastustoimeen

Pelastuslaitos Varsinais-Suomen pelastuslaitos, Eerikinkatu 35, 20100 Turku, p. (02) 263 3111 (vaihde) Uudenkaupungin paloasema, Liljalaaksonkatu 25, UUSIKAUPUNKI (24h)
Lähin 24/7 miehitetty paloasema: Uudenkaupungin paloasema, Liljalaaksonkatu 25, UUSIKAUPUNKI (24h)
Arvioitu pelastuslaitoksen toimintavalmiusaika kohteessa: Uudenkaupungin paloasema < 6 minuuttia 24/7

1.6 Isännöinti

Rami Arola / kiinteistöpäällikkö
 Pohjoistullitie 3
 23500 UUSIKAUPUNKI
 Gsm: 040 7565678 / rami.arola@uusikaupunki.fi

1.7 Kiinteistön huolto ja kunnossapito

Tehokkaan ja palvelevan huoltotoiminnan edellytyksenä on aina palautteen saaminen, eli jokin, joka huomaa puutteellisuksia järjestelmissä, pitää ilmoittaa havainnoistaan kiinteistön huoltomiehelle, työpaikan johdolle, talon turvallisuusvastaavalle tai suoraan kiinteistön isännöitsijälle.

Rakennuksen sekä ulkoalueiden huolto-, korjaus- ja kunnossapito hoidetaan kunnan omana palveluna. Toiminnot ovat lähinnä päivittäistä huoltoa. Laajemmat huolto- ja korjaustoiminnot

ostetaan palvelujen tuottajilta tarpeen mukaan. Työpaikkojen käytössä olevien huoneistojen kunnossapidosta vastaavat kiinteistön omistaja ja käyttäjät.

Pohitullin koulussa ja palloiluhallissa on kunnan toteuttama puhtaanapito palvelu. Kunta huolehtii kiinteistön yleisten tilojen siivouksesta. Kiinteistössä toimivan oman henkilökunnan pitää erityisesti huolehtia sähkölaitteiden tarvitsemasta puhdistuksesta ylikuumenemisen estämiseksi. Jokaisen työntekijän pitää huolehtia osaltaan myös turhan palokuorman ja jätteen poistamisesta toimitiloista joko siivoojan avulla tai suoraan jätteiden keräyspaikalle. Seinien vierustoille ja käytäville on esim. pakkausjätteiden kerääminen ehdottomasti kielletty.

Kiinteistön kunnossapito/huolto

Kaupungin tekninen toimi
Pohjoistullitie 3
23500 UUSIKAUPUNKI
Gsm: 040 7565678
rami.arola@uusikaupunki.fi

Kiinteistön siivous/puhtaanapito

Kaupungin tekninen toimi
Pohjoistullitie 3
23500 UUSIKAUPUNKI
Gsm: 050 5965765
heidi.karru@uusikaupunki.fi

Hissin huolto

Kiinteistössä ei ole hissiä

1.8 LVIS-tekniikka

Sähkönjakelu ja varavoima

Kiinteistöön tulee yksi sähkönsyöttö. Sähköpääkeskus sijaitsee 1. kerroksessa (liite). Rakennuksessa on useita alakeskuksia. Rakennuksessa ei ole varavoimakonetta.

Ilmastointijärjestelmät ja niiden hätäpysäytys

Ilmanvaihtolaitteiston hätäpysäytys tehdään sähköpääkeskuksesta

Lämmitysjärjestelmä

Kiinteistössä on kaukolämpöjärjestelmä. Tekninen tila sijaitsee kiinteistön pohjakerroksessa. Lämmönjakelun pääsulut sijaitsevat kiinteistön teknisessä tilassa.

Veden pääsulku

Kiinteistön käyttöveden pääsulku on kiinteistön lämmönjakohuoneessa (liite).

Viemärin pääsulku

Viemärin pääsulku on kiinteistön pohjakerroksessa.

1.9 Piirustukset

Pohitullin koulun ja palloiluhallin piirustukset ovat ajan tasalla ja ne ovat kiinteistön omistajan hallussa.

1.10 Kiinteistössä toimivien turvallisuustavoite

Turvallisuustavoitteen toteuttaminen

Pohitullin koulun ja palloiluhallin omistaja vastaa kiinteistön turvallisuustason määrittämisestä. Kaikki kiinteistössä työskentelevät omalta osaltaan osallistuvat turvallisuusasioiden toteuttamiseen. Tätä turvallisuustavoitetta pitää kiinteistössä työskentelevien tukea turvallisuusmyönteisellä ajattelulla ja toiminnalla - henkilön tehtävästä ja vastuualueesta riippumatta.

Henkilökohtainen vastuu on turvallisuusohjeista ja määräyksistä riippumaton. Kukaan ei saa syyllistyä turvallisuudesta piittaamattomuuteen.

1.11 Kiinteistössä toimivat yritykset ja niiden henkilömäärät

Kiinteistö on kaksi (2) kerroksinen, ja siinä toimii Pohitullin koulu ja -palloiluhalli

1. Pohitullin koulu, jossa on oppilaita ja henkilökuntaa n. 650 ja palloiluhallin maximi asiakaspaikka määrä on 1200

Pohitullin koulun ja palloiluhallin (Pohjoistullitie 3) rakennus on asetuksen mukaan paloluokka P1 ja suojaustaso 1 (alkusammutuskalusto).

1.12 Turvallinen työpaikka

Turvallinen työpaikka on keskeinen osa:

- työn ja palvelun laatua sekä myös asiakkaiden turvallisuutta
- työntekijän työviihtyvyyttä ja –motivaatiota
- työntekijän ja hänen läheistensä oikeuksia

Turvallisuuden eteen tehdään työtä

Turvallinen toiminta ei ole itsestäänselvyys, vaan sen eteen tehdään jatkuvaa aktiivista työtä. Turvallisuutta kehitetään jatkuvasti:

- lakisääteiset vaatimukset täyttävällä viranomaisyhteistyöllä (pelastustoimi, työsuojelu ym.)
- omatoimisella turvallisuussuunnittelulla ja -ohjeistuksella
- omatoimisilla palotarkastuksilla
- turvallisuustekniikalla
- jatkuvalla seurannalla ja tapahtumista oppimalla
- henkilöstön koulutuksella ja heidän aloitteensa huomioimalla

Ennalta ehkäisyn merkitys onnettomuuksien vähentämisessä

Turvallisen toiminnan merkitys työpaikalla on tärkeää. Pienimmätkin onnettomuudet voivat johtaa yksilön kannalta kestävämpään tilanteeseen. Loukkaantuminen voi aiheuttaa työkyvyttömyyden tai kuoleman. Tulipalo voi aiheuttaa työn menetyksen tai suurien omaisuusvahinkojen syntymisen. Huolimattomuus voi johtaa myös sivullisten vahinkoon.

Tunne vastuusi - toimi ja tee asioiden hyväksi jotain

Omalla aktiivisuudella voi vaikuttaa. Siivous ja paikkojen järjestely, asioiden ennakointi ja työn suunnittelu sekä keskustelu turvallisuusasioista esimiehen ja työtovereiden kanssa, ovat jokaiselta helposti toteutettavissa olevia ennakoivia turvallisuustoimia.

1.13 Turvallisuus on yksilön vastuulla

Ajattele turvallisuutta, sillä turvallisuus koostuu yksilön toimista

Työntekijänä, tunnet oman työympäristösi ominaispiirteet parhaiten. Pysähdy joskus ajattelemaan päivittäistä toimintaasi turvallisuuden kannalta. Älä luule, että joku muu tekee sen puolestasi. Aseta itsellesi kysymyksiä, kuten:

- Onko työpaikkani turvallinen? Onko työympäristöni myös asiakkaille, lapsille, vanhuksille ja vammaisille turvallinen? Mikä siinä voisi olla vaarallisinta? Mikä saattaa aiheuttaa onnettomuuden?
- Ovatko työolosuhteeni asianmukaiset? Teenkö työtäni huonossa asennossa, huonossa valossa, tms. Ergonomia on myös turvallisuutta.
- Onko työpaikkani järjestyksessä? Kaatumiset ja kolhimiset aiheuttavat paljon onnettomuuksia.
- Onko työpaikkani siisti? Ovatko varastotilat järjestyksessä? Onko siellä turhaa palokuormaa? Lika ja roskat luovat otolliset olosuhteet tulipalolle. Vaikka rakenteet olisivatkin palamattomia tai vaikeasti syttyviä, paperit ja muovit palavat.
- Toimiiko automaattinen paloilmoin? Ovatko palo-ovet kiinni? Toimiiko sähkölaitteiden

jäähdytys? Onko pölyt puhdistettu tuuletusaukoista ja kylmäkoneiden jäähdytyslaitteista? Ovatko sähköjohdot ja -laitteet asianmukaisia? Vialliset sähkölaitteet ja ”jatkojohtoviritykset” ovat usein syynä tuhoisiin tulipaloihin. Onkohan meillä jatkojohtoasennuksia? Myös sähköiskun vaara on todellinen.

- Osaanko toimia oikein? Osaanko antaa ensiapua? Missä on lähin alkusammutin ja miten se toimii? Mistä pääsen ulos vaaran uhatessa? Avun saaminen voi kestää useita minuutteja, jolloin voi tapahtua paljon peruuttamatonta. Ensitoimien merkitys on todella ratkaisevaa.
- Miten vierustoverillani menee? Meillä on taipumusta tottua asioihin, joten emme välttämättä edes huomaa, että jokin on hullusti.

1.14 Muu turvallisuus

Terveydelle ja ympäristölle vaarallisten kemikaalien säilyttäminen

Terveydelle ja ympäristölle vaaralliset kemikaalit pitää säilyttää niiden pakkauksissa niille tarkoitetuissa paikoissa ja aina erillään elintarvikkeista. Myrkylliset ja erittäin myrkylliset kemikaalit pitää säilyttää lukitussa tilassa tai muutoin siten, etteivät asiaankuulumattomat saa niitä haltuunsa. Vaarallisten kemikaalien päällyksessä olevaa merkintää ei saa poistaa tai turmella. Jos merkintä on käynyt epäselväksi tai se puuttuu kokonaan, on kemikaali joko poistettava käytöstä tai päällykseen on tehtävä alkuperäistä merkintää vastaava merkintä.

Palavien nesteiden säilytys

Palavia nesteitä koskevien säädösten mukaan huoneistossa saa säilyttää yhteensä 25 litraa erittäin helposti syttyviä, helposti syttyviä ja syttyviä palavia nesteitä. Huoneistossa saa säilyttää em. lisäksi myös muuta palavaa nestettä 50 litraa, jonka leimahduspiste on 55 - 100 °C. Lisäksi huoneistossa voi säilyttää rajoitetusti nestekaasua.

Nestekaasun säilytys

Nestekaasusetuksen mukaan saa huoneistoissa säilyttää enintään 25 kg nestekaasua. Lisäksi huoneistossa voi säilyttää rajoitetusti palavia nesteitä.

Käyttöturvallisuustiedote

Vaaralliseksi luokitelluista kemikaaleista, palavista nesteistä ja palavia kaasuja ja nesteitä sisältävistä aerosoleista on laadittu käyttöturvallisuustiedotteet, joissa on selvitetty mm. ensiapuohjeet, ohjeet tulipalon varalta, käsittely ja varastointi, jätteiden käsittely ja kuljetustiedot. Mahdollisen onnettomuuden varalta on tarkoituksenmukaista, että kemikaaleja käytävällä henkilökunnalla on käytössään ja nopeasti käyttöön otettavissa käytössä olevien terveydelle ja ympäristölle vaarallisten aineiden sekä palavien nesteiden sekä palavia nesteitä ja kaasuja sisältävien aerosolien käyttöturvallisuustiedotteet.

Auton lohkolämmitysjohto

Avoin pistorasiakotelo tai vapaasti roikkuva sähköistetty lämmitysjohto ovat vaaraksi esimerkiksi leikkiville lapsille ja kotieläimille. Kemikaali- ja turvallisuusviraston (TUKES) kannan mukaan liitosjohtoa ei saa jättää kiinni pistorasiaan. Lisäksi TUKES toteaa, että taloyhtiöiden ja muiden autolämmityspistorasioita omistavien yhteisöjen olisi hyvä laatia autoilijoille selkeät ohjeet pistorasioiden käytöstä. Samalla pitäisikin kieltää liitosjohtojen jättäminen irrallaan pistorasiaan, ettei huoltoyhtiön tms. tarvitse huolehtia liitosjohtojen keräämisestä.

Murtosuojaus ja lukitus

Kiinteistössä on normaali ovien ja kulkuteiden lukitusjärjestelmä ja kiinteistön henkilökunnalle on annettu ohjeet avaimien ja lukitusjärjestelmien käytöstä.

2 ENNAKOITAVAT VAARATILANTEET, NIIDEN VAIKUTUKSET SEKÄ NIIDEN EHKÄISEMINEN

2.1 Oletettavissa olevia vaaratekijöitä

- tulipalo (tahallaan sytytetty tulipalo, avotuli, sähkölaitevika, hitsaus, korjaustyöt, ym.)
- ilkivalta ulkoalueella
- henkilöonnettomuus/työtapaturma
- pommiuhkaustilanne, ryöstö tai muu henkilöön/omaisuuteen kohdistuva toimi
- ulkopuoliset vaarat lähistöllä (tulipalot tai vaarallisten aineiden kuljetukset)

2.2 Omatoiminen varautuminen rakennuksessa ja ulkoalueella

PL 378/2011 9 § Rakennusten palo- ja poistumisturvallisuus	
Rakennuksen omistajan ja haltijan sekä toiminnanharjoittajan on osaltaan huolehdittava siitä, että rakennus, rakennelma ja sen ympäristö pidetään sellaisessa kunnossa, että:	
1) tulipalon syttymisen, tahallisen sytyttämisen sekä leviämisen vaara on vähäinen;	
2) rakennuksessa olevat henkilöt pystyvät tulipalossa tai muussa äkillisessä vaaratilanteessa poistumaan rakennuksesta tai heidät voidaan pelastaa muulla tavoin;	
3) pelastustoiminta on tulipalon tai muun onnettomuuden sattuessa mahdollista;	
4) pelastushenkilöstön turvallisuus on otettu huomioon.	
Helposti syttyvää materiaalia tai muuta tavaraa ei saa säilyttää ullakolla, kellarissa, rakennuksen alla tai sen välittömässä läheisyydessä niin, että siitä aiheutuu tulipalon syttymisen tai leviämisen vaaraa tai että tulipalon sammuttaminen vaikeutuu.	

Vaaratilanne:	Tulipalo kiinteistössä.
Vaikutus:	Tulipalon syttymisen vaara on aina olemassa. Tulipalo voi syttyä ihmisen varomattomasta toiminnasta tai laitteiden vikaantumisesta. Palon seurauksena voi ihmisiä vammautua tai jopa menehtyä.
Ehkäiseminen:	Pyritään toimimaan mahdollisen turvallisesti ja huomioimaan tulipalon syttymisen mahdollisuus. Pidetään alkusammutusvälineet kunnossa ja huollettuna sekä koulutetaan henkilöstö käyttämään oikeaoppisesti alkusammutusvälineitä. Kiinteistössä on automaattinen paloilmoitinjärjestelmä, jotka tulipalotilanteessa antavat paloilmoituksen palokunnalle ja ilmoittaa henkilöstölle palokellojen välityksellä tulipalosta. Kaikkien tulee opetella hätäilmoituksen tekeminen hätäkeskukseen ja muistaa yleinen hätänumero 112.

Vaaratilanne:	TV:n, nauhurien yms., tietokoneiden ja muiden toimistokoneiden, sähkötoimisten työvälineiden, kylmäkalusteiden yms. laitteiden virta on jatkuvasti kytkettynä sekä laitteet ovat pölyisiä. Puolikiinteiden ja kiinteiden sähkölaitteiden sähkösyötössä käytetään asennusjohtona jatkojohtoja. Myös vialliset sähkölaitteet käytössä ovat vaarallisia.
Vaikutus:	Ns. valmiusvirta (jatkuva sähkövirta) saattaa aiheuttaa sähkölaitepalon tai pölyn syttymisen. Tilapäiseksi tarkoitettujen jatkojohtojen käyttö saattaa aiheuttaa huonon kosketuksen myötä liitoskohdissa valokaaren ja kuumenemisen sekä johtojen ja sulakkeen ylikuormituksen. Viallisen sähkölaitteen käyttö saattaa aiheuttaa henkilövahinkoja ja tulipaloja.

Ehkäiseminen:	Sähkölaitteet puhdistetaan ohjeiden mukaisesti ja säännöllisesti pölystä. Sähkölaitteista katkastaan virta aina, kun se on mahdollista. Jatkojohtojen käyttöä jatkuvissa sähkösyöttötilanteissa vältetään. Viallinen sähkölaite lähetetään huoltoon tai korvataan toisella.
----------------------	---

Vaaratilanne:	Liukkaus ja pimeys kiinteistön alueella saattavat aiheuttaa ihmisille tapaturmia. Lisäksi kiipeily ja työvälaineet voivat aiheuttaa tapaturmia erityisesti kiinteistössä työskenteleville.
----------------------	--

Vaikutus:	Ihmisten kaatumiset, putoamiset tai työvälaineen aiheuttama onnettomuus saattavat aiheuttaa vakavan tapaturman.
------------------	---

Ehkäiseminen:	Portaat, katu- ja pihakäytävät, pysäköintialueet ja muut työntekijöille ja oppilaille tarkoitetut liikkumisalueet kuivataan, puhdistetaan sekä hiekoitetaan kunnolla ja riittävän usein. Myös valaistuksen tulee olla tehokas. Kiipeämisessä käytetään turvallisia tikkaita sekä työvälaineinä vain tehtävään tarkoitettuja laitteita, joissa on mahdolliset turvalaitteet paikoillaan.
----------------------	---

Vaaratilanne:	Vesivuoto rakennuksessa.
----------------------	--------------------------

Vaikutus:	Toimitilojen irtaimisto, tilassa olevat tavarat, työvälaineet ja muu irtaimisto kasvavat. Myös rakennuksen rakenteet saattavat kastua ja vesi valua alapuolella oleviin tiloihin.
------------------	---

Ehkäiseminen:	Lähellä ulkoseinää ja uloskäytäviä olevat vesiputket suojataan kylmää vastaan. Näkyvillä olevia putkia ei kolhita esim. tavarapakkauksilla. Viemärit ja lattiakaivot pidetään puhtaina ja toimintakuntoisina. Vettä käyttävien kodinkoneiden putket ja vesiletkut tarkistetaan määräajoin. Vettä ei jätetä koskaan valumaan eikä vettä käyttävää kodinkonetta toimimaan ilman valvontaa (veden sulkuventtiili ks. liite)
----------------------	--

Vaaratilanne:	Työpaikkojen henkilökuntien kulkemiseen tai tavarantoimituksiin tarkoitettuja lukittuja ovia sekä palo-ovia pidetään avoinna tai kiilattuna auki ja lukitsematta.
----------------------	---

Vaikutus:	Lukituksella estetään vieraiden ihmisten pääsy yhteisiin tiloihin, jolloin estetään ilkeiden tekemistä, varkauksia ja tuhopolttoja. Toimivat ja kiinni olevat ovet ja palo-ovat estävät tulipalon ja savukaasujen leviämisen osastosta toiseen.
------------------	---

Ehkäiseminen:	Yhteisistä tiloista poistuttaessa varmistetaan aina, että ovet menevät lukkoon tai ainakin salpautuvat. Palo-ovea ei koskaan kiilata auki asentoon.
----------------------	---

PL 379/2011 9 § Rakennusten palo- ja poistumisturvallisuus

Rakennuksen omistajan ja haltijan sekä toiminnanharjoittajan on osaltaan huolehdittava siitä, että rakennus, rakennelma ja sen ympäristö pidetään sellaisessa kunnossa, että:

- 1) tulipalon syttymisen, tahallisen sytyttämisen sekä leviämisen vaara on vähäinen;
- 2) rakennuksessa olevat henkilöt pystyvät tulipalossa tai muussa äkillisessä vaaratilanteessa poistumaan rakennuksesta tai heidät voidaan pelastaa muulla tavoin;
- 3) pelastustoiminta on tulipalon tai muun onnettomuuden sattuessa mahdollista;
- 4) pelastushenkilöstön turvallisuus on otettu huomioon.

Helposti syttyvää materiaalia tai muuta tavaraa ei saa säilyttää ullakolla, kellarissa, rakennuksen alla tai sen välittömässä läheisyydessä niin, että siitä aiheutuu tulipalon syttymisen tai leviämisen vaaraa tai että tulipalon sammuttaminen vaikeutuu.

Vaaratilanne:	Rakennuksen seinustalla tai rakennuksen välittömässä läheisyydessä säilytetään helposti syttyvää materiaalia kuten kuljetuspakkauksia ja roska-säiliöitä sekä remontin aikana roskalavoja.
----------------------	--

Vaikutus:	Ulos lähelle rakennusta varastoidut tavarat ja liian lähelle rakennusta sijoitetut roskasäiliöt ja -lavat ovat tuhopoltoissa yleisimpiä sytytyskohteita.
Ehkäiseminen:	Ulos varastoitavat helposti syttyvät tavarat sijoitetaan turvallisen etäisyyden päähän rakennuksen seinästä lukittuihin aitauksiin. Myös roskasäiliöt ja -lavat sijoitetaan riittävän etäälle rakennuksesta. Huolehditaan, ettei pihalle tule eikä keräännä asiattomia henkilöitä.

Vaaratilanne:	Kellareissa, varastossa tai muissa tiloissa säilytetään palavia nesteitä, nestekaasua tai akkuja. Palavien nesteiden ja kaasujen höyryt ovat ilmaa raskaampia. Höyryjen syttyminen aiheuttaa lähes aina räjähdyksen.
Vaikutus:	Palavien nesteiden höyryjen ja kaasujen räjähdys saattaa aiheuttaa henkilövahinkoja, rakennukselle rakenteellisia vaurioita sekä varastotiloissa tulipalon. Sammutustehtävissä aiheutuu vaaraa sammutushenkilöstölle.
Ehkäiseminen:	Varastoissa ja kellaritiloissa säilytetään vain sinne kuuluvia tavaroita. Maanpinnan alapuolisiin tiloihin ei koskaan viedä palavia kaasuja tai nestekaasua. Luvattomaan toimintaan puututaan välittömästi ja vaaralliset aineet ja tavarat poistetaan yhteisistä tiloista.

PL 379/2011 14 § Omatoiminen varautuminen

Rakennuksen omistajan ja haltijan sekä toiminnanharjoittajan on osaltaan:

- 1) ehkäistävä tulipalojen syttymistä ja muiden vaaratilanteiden syntymistä;
- 2) varauduttava henkilöiden, omaisuuden ja ympäristön suojaamiseen vaaratilanteissa;
- 3) varauduttava tulipalojen sammuttamiseen ja muihin sellaisiin pelastustoimenpiteisiin, joihin ne omatoimisesti kykenevät;
- 4) ryhdyttävä toimenpiteisiin poistumisen turvaamiseksi tulipaloissa ja muissa vaaratilanteissa sekä toimenpiteisiin pelastustoiminnan helpottamiseksi.

Edellä 1 momentissa säädetty koskee myös muualla kuin rakennuksessa harjoitettavaa toimintaa sekä yleisötilaisuuksia.

Vaaratilanne:	Tulityöt kiinteistössä.
Vaikutus:	Tulipalon syttymisen vaara on huomattava.
Ehkäiseminen:	Työn tilaajalla tulee olla lupa tulityön tilaamiseen ja hän myös huolehtii, että tulityön tekijällä on voimassa oleva tulityölupa sekä työn tekemiseen tarvittava ammattitaito. Lisäksi tulityön tekijän edellytetään noudattavan Vakuutusyhtiöiden Keskusliiton antamia tulityön turvallisuusohjeita.

Vaaratilanne:	Palava kynttilä ja ulos sytytetty ulkotuli (roihi) ovat aina avotulia. Erityisen vaarallinen on ulkona kulkureiteille tai niiden läheisyyteen sytytetty ulkotuli. Myös muu avotuli muodostaa aina vaaratekijän.
Vaikutus:	Ilman valvontaa palava kynttilä sisätiloissa saattaa aiheuttaa hetkessä tuhoisan tulipalon. Ulkona alumiinifoliossa tai muussa kevyessä astiassa oleva ulkotuli saattaa tuulen voimasta liukua vaaralliseen paikkaan. Ulkotulen vierestä kulkeva ihminen saattaa törmätä ulkotuleen, jolloin vaatteet voivat syttyä palamaan.
Ehkäiseminen:	Kynttilän sytyttäminen ja muun avotulen tekemiseen sisätiloissa kuin ulkonakin vaaditaan aina isännöitsijän lupa. Kynttilä sammutetaan aina, kun kynttilän läheisyydestä poistutaan. Ulkotuli asetetaan turvalliseen paikkaan ja aina myös telineeseen. Ulkotulen turvallinen etäisyys kulkureitiltä on vähintään metri. Ulkotulta ei

	sytytetä jalkakäytävälle, jos on olemassa vaara, että siihen on mahdollisuus törmätä esim. näkövammaisen ihmisen.
--	---

PL 379/2011 10 § Rakennusten uloskäytävät

Rakennuksen omistajan ja haltijan sekä toiminnanharjoittajan on osaltaan huolehdittava siitä, että uloskäytävät ja kulkureitit niille pidetään kulkukelpoisina ja esteettöminä ja muutenkin sellaisessa kunnossa, että niitä voidaan käyttää turvallisesti ja tehokkaasti. Uloskäytävillä sekä ullakoiden, kellarien ja varastojen kulkureiteillä ei saa säilyttää tavaraa. Uloskäytävät ja kulkureitit niille tulee tarvittaessa merkitä ja valaista asianmukaisesti. Merkitsemisestä ja valaisemisesta voidaan antaa tarkempia säännöksiä sisäasiainministeriön asetuksella.

Vaaratilanne:	Kiinteistön toimitilojen ja varastojen käytävillä sekä kulkureiteillä uloskäytäviin sekä porrashuoneissa säilytetään tavaroita. Jos uloskäytävän oven avaaminen sisäpuolelta onnistuu vain avainta tai muuta erityistoimintaa käyttämällä. Kiinteistön tiloissa turva- ja merkkivalot eivät toimi tai kulkureittiä ja uloskäytävää osoittavat kilvet eivät ole näkyvissä.
Vaikutus:	Poistuminen toimitiloista ja varastoista hätätilanteessa saattaa vaarantua, aiheuttaa henkilövahinkoja tai estyä kokonaan. Sähkökatkosten aikana saattaa kulkija kompastua, vahingoittua tai ei löydä kulkureittiä ulos.
Ehkäiseminen:	Porrashuoneet, varastojen käytävät, uloskäytävät ja kulkureitit niille sekä hyllyrivien välit pidetään aina vapaana tavaroista. Uloskäytävät ovat aina avattavissa sisäpuolelta ilman avainta. Turva- ja merkkivalojen toiminta testataan määräajoin sekä huolehditaan poistumista auttavien opasteiden näkymisestä.

PL 379/2011 11 § Kiinteistöjen pelastustiet

Kiinteistön omistajan ja haltijan sekä toiminnanharjoittajan on osaltaan huolehdittava siitä, että hälytysajoneuvoille tarkoitetut ajotiet ja muut kulkuyhteydet (pelastustiet) pidetään ajokelpoisina ja esteettöminä ja että ne on merkitty asianmukaisesti.

Pelastustielle ei saa pysäköidä ajoneuvoja eikä asettaa muutakaan estettä. Sisäasiainministeriön asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä pelastustien merkitsemisestä.

Vaaratilanne:	Piha-alueella tapahtuu autojen ja polkupyörien pysäköintiä virheellisesti tai pihalle sijoitetaan vaihtolavoja tms. ja muita esteitä ajotielle sekä kasataan lumikasoja. Pihalle pysäköidään autot tai jätetään polkupyörät siten, ettei porrashuoneista ulos johtavia ovia saada auki.
Vaikutus:	Pelastuslaitoksen ajoneuvoja ja muuta kalustoa ei saada riittävän lähelle kohdetta. Porrashuoneista poistuminen ulos estyy tai vaikeutuu.
Ehkäiseminen:	Pelastustiet merkitään tarvittaessa ja ne pidetään aina käyttökelpoisina. Pihalla autojen pysäköinti ja polkupyörien säilytys sallitaan vain merkityillä paikoilla. Lisäksi pysäköintipaikoista tiedotetaan tarvittaessa opasteella sekä kirjallisella tiedotteella.

2.3 Toimenpiteet vaaratilanteiden ehkäisemiseksi

2.3.1 Yhteystietoja ja ohjeita erilaisia onnettomuus-, vaara- ja vahinkotilanteita varten

Huoltoyhtiö / talonmies: Kiinteistöpalvelut: Uudenkaupungin kaupunki Siivouspalvelut: Uudenkaupungin kaupunki			
Sähkölaitoksen vikailmoitukset: Kiinteistöä koskeva pitkähkö sähkökatkos ilmoitetaan Pohitullin koulun ja palloiluhallin turvallisuusvastaavalle, jotka ilmoittavat asiasta tarvittaessa edelleen sähköyhtiölle. (Vakka-Suomen Voima Oy / vikailmoitusnumero 020 6066133)			
Vesihuoltolaitoksen vikailmoitukset: Kiinteistöä koskeva pitkähkö ennakkoon ilmoittamaton vesikatkos ilmoitetaan Pohitullin koulun ja palloiluhallin turvallisuusvastaavalle, joka ilmoittaa asiasta tarvittaessa edelleen Uudenkaupungin Vesihuollolle. (Uudenkaupungin Vesi Oy / vikailmoitusnumero (Gsm: 02 84512112))			
Kaukolämmön vikailmoitukset: Ilmoitetaan (VSV-Energia Oy / vikailmoitusnumero Gsm: 0440 826824)			
Hissin vikailmoitukset: Kiinteistössä ei ole hissiä.			
Kiinteistön ilmanvaihtolaitteiden pysäyttäminen: Keskusilmanvaihdon hätäpysäytys tehdään sähkökeskuksesta, joka sijaitsee (ks. liite).			
Vakuutukset: Kiinteistön omistajalla on vakuutus, joka kattaa kiinteistöä kohtaavat vahingot (OP-Vakuutus Oy).			
Hätänumero	112	Varsinais-Suomen pelastuslaitos	(02) 263 3111*
Poliisi	112	Varsinais-Suomen poliisilaitos / Uki	071 874 5200*
Terveyskeskus:	Uudenkaupungin terveyskeskus (puh. 02 84512400 klo 08.00-16.00)		
Päivystävä sairaala:	TYKS-Vakka-Suomen Sairaala, (puh. 02 3138800 klo 08.00-22.00 EA-asema) ja yöaikaan TYKS-Turku (puh. 02 3138800)		

2.3.2 Päivittäinen palo- ja muu turvallisuus

Toimi työpisteesi ”palotarkastajana!”

Yleinen siisteys ja järjestys vähentävät aina paloriskiä

- Mitä vähemmän varastoissa ja toimitiloissa on irrallista palavaa materiaalia, sitä pienempi on tulipalon todennäköisyys.
- Työpisteet koneineen, kuten myös ulkoalueet, on pidettävä siistinä ja järjestyksessä.
- Roskat ja jätteet pitää kerätä niille varatuille paikoille ja kuljettaa mahdollisimman pian ulos roskasäiliöön.

Lämpöä kehittävät, ylimääräiset, tilapäiset ja epäkuntoiset sähkölaitteet ovat paloriski

- Tietokoneet ja muut lämpöä kehittävät laitteet vaativat valvontaa. Laitteiden on saatava tuulettua vapaasti (ei esim. papereita tietokoneiden päälle).
- Työpaikoissa ylimääräisten sähkölaitteiden tarvetta ja hankintaa (esim. kahvinkeitin, lämpöpuhaltimet ym.) pitää aina harkita. Epäselvissä tapauksissa pitää kysyä lupa työpaikan johdolta.
- Sähkölaitteista pitää kytkeä virta pois aina silloin, kun se on mahdollista.
- Jatkojohdot ovat vain tilapäiskäyttöä varten. Mikäli sähkösyötön käyttötarve on pysyvä, on tehtävä asianmukainen kiinteä asennus asennusoikeudet omaavan henkilön toimesta.
- Jatkojohtojen ketjutus ei ole turvallista ja on vastoin sähköturvallisuusmääräyksiä.
- Vähänkin epäkuntoinen sähkölaite pitää ehdottomasti poistaa käytöstä ja korjata ensi tilassa tai korvata laite toisella.

Palo-ovet on pidettävä aina suljettuna, kun niistä ei kuljeta, eikä niitä saa kiilata auki

- Palo-oven pitää olla itsestään salpautuva ja sulkeutuva. Mikäli oven tilapäinen auki kiilaa-minen on välttämätöntä esim. tavaraliikenteen takia, pitää oven sulkemisesta huolehtia välittömästi tarpeen päätyttyä sama henkilö, joka on oven auki kiilannutkin.

Kulkureitit uloskäytäviin ja uloskäytävät

- Kulkureitit uloskäytäviin ja uloskäytävät sekä porrashuoneet ja sisäiset käytävät on pidettävä aina vapaina koko leveydeltään. Uloskäytävien eteen tai kulkureiteille ei saa laittaa tavaroita tai muita esteitä edes tilapäisesti.

Avotulen teko ja tulityöt

- Kaikki työvälaineillä toteutuva kipinöinti ja avotulen teko luetaan kuuluvaksi tulitöihin. Tulityömenettely on ohjeistettu erikseen.

Kynttilöiden polttaminen

- Kynttilät ovat palaessaan avotulia, joten niiden polttaminen edellyttää erittäin suurta huolellisuutta, vaikka niiden polttaminen ei vaadikaan tulityölupaa.
- **Ohjeita:** valitse oikeanlainen kynttilä; varmista, että kynttilä on tanakasti palamattomassa pidikkeessään; varmista, ettei vieressä tai yläpuolella ole mitään syttyvää; jätä kynttilöiden väliin riittävästi tilaa; älä jätä lasta tai lemmikkieläintä hetkeksikään yksin palavan kynttilän kanssa; sammuta kynttilä aina, kun poistut pitemmäksi aikaa huoneesta.
- **Muista, että viimeinen huoneesta lähtijä sammuttaa aina kynttilät!**

Tupakointi

- Tupakointi on ehdottomasti kielletty muualla kuin sille osoitetuilla paikoilla.

Työn päättymisen jälkeen

- Jokaisen työntekijän velvollisuutena on varmistaa, että hän jättää työpisteensä siten, ettei tulipalon tai muun onnettomuuden tapahtuminen ole mahdollista.
- Mahdolliset työvuoron aikana tapahtuneista vaara- tai "läheltä piti" -tilanteista on hyvä kertoa muille työvuorossa oleville, myöhemmin työvuoroon tuleville sekä esimiehelle.

2.4 Tulityöt ja tulitöiden valvontasuunnitelma

PL 379/2011 5 § Varovaisuus tulen käsittelyssä

Tulta sekä syttyvää, räjähtävää tai muuta vaarallista ainetta on käsiteltävä huolellisesti ja riittävästi varovaisuutta noudattaen.

Ryhdyttyessä tulityöhön tai sellaiseen korjaustyöhön tai muuhun työhön, jonka johdosta tulipalon tai muun onnettomuuden vaara tuntuvasti lisääntyy, on huolehdittava riittävästi varotoimista.

Kiinteistössä suoritettavissa tulitöissä pitää noudattaa tulitöiden tekemisestä annettuja turvallisuusmääräyksiä.

Suojeluohjeet ja määritelmät

Kiinteistössä suoritettavissa tulitöissä noudatetaan suomalaista standardia SFS 5900 "Tulitöiden paloturvallisuus asennus-, huolto- ja korjaustöissä" sekä Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliiton ohjetta "Tulityöt -suojeluohje". Ohjeessa määritellään tulityö siten, että tulityö on työtä, jossa syntyy kipinöitä tai jossa käytetään liekkiä tai muuta lämpöä ja jotka aiheuttavat palovaa-
raa. Tulityövälineitä, joissa syntyy kipinöitä, ovat mm. kaasus- ja kaarihitsaus, poltto- ja kaari-leikkaus, laikkaleikkaus ja metallien hionta. Tulitöitä ovat myös työt, joissa käytetään kaasus-poltinta, kuumailmapuhallinta tai muuta avotulta.

Valvonta- ja lupamenettely

Kiinteistön tulitöiden valvonnasta ja lupamenettelystä vastaa kiinteistön turvallisuusvastaava. Tulityölupaa saa kirjoittaa vain isännöitsijä tai hänen valtuuttamansa henkilö.

Tulityölupalomakkeena käytetään vakuutusyhtiön laatimaa lomaketta. Luvassa mainittua päätymisaikaa ei saa ylittää ja lupa myönnetään rajatulle alueelle rajatuksi ajaksi. Lupa kirjoitetaan neljänä kappaleena, joista yksi jää luvan antajalle (arkistoidaan), toinen annetaan luvan saajalle ja kolmas annetaan tulityön aikaiselle palovartijalle. Mikäli jälkivartioinnin suorittaa eri vartija, hänelle annetaan neljäs kappale.

Kelpoisuusvaatimukset

Kiinteistöön tulityölupia kirjoittavilla sekä tulitöitä valvovilla ja vartioivilla pitää olla voimassa oleva tulityökortti.

Tulityöpaikkoja ovat

- Tilapäinen tulityöpaikka on paikka, joka ei täytä vakituisen tulityöpaikan vaatimuksia. Tilapäisellä tulityöpaikalla saa tehdä tulityötä vain, jos työtä ei voi tehdä vakituisella tulityöpaikalla. Tulityön tekemiseen tilapäisellä tulityöpaikalla vaaditaan aina tulitöiden valvontasuunnitelman mukainen kirjallinen työ lupa. Tulityöntekijällä pitää olla voimassa oleva tulityökortti.
- Em. tulityöpaikkojen lisäksi ovat vielä tulityöt erityiskohteissa, kuten kattotulityöt, joissa pitää noudattaa edellä mainittujen säännösten lisäksi oppaassa ”Katto- ja vedeneristysten turvallisuusopas 2002” annettuja ohjeita.

Tulityöpaikat

Tilapäisillä tulityöpaikoilla tehtäviä tulitöitä ovat lähinnä kiinteistön eri tiloissa olevien koneiden huolto- ja korjaustyöt sekä kiinteistön korjaustyöt ulkopuolisen työsuorittajan toimesta. Tulityön suorittamiseen tilapäisellä tulityöpaikalla tarvitaan aina kirjallinen tulityölupa sekä tulityön tekijältä voimassa oleva tulityökortti. Näiden töiden turvallisuudesta vastaa kiinteistön isännöitsijä. Tarvittaessa otetaan yhteyttä myös paikalliseen pelastusviranomaiseen.

Tulityöt erityiskohteissa

Erityiskohteissa (lähinnä katoilla), tehtävissä tulitöissä vaaditaan aina poikkeavia turvallisuusjärjestelyjä, jotka hoidetaan tapauskohtaisesti.

Urakoitsijoiden suojeluvastuut

Tulityölupamenettely sekä mahdolliset urakoitsijan kustannettavaksi tulevat suoje- ja jälkivartiointitehtävät selvitetään jo tarjouspyyntö-/tilausvaiheessa. Suojeluvastuut varmistetaan ennen töiden aloittamista. Sopimusta valvovan henkilön pitää huolehtia, että toimijat noudattavat viranomais määräyksiä, tätä valvontasuunnitelmaa ja voimassa olevaa tulitöiden suoje- luohjetta.

Tulityöluvan myöntäminen

Ennen tulitöiden aloittamista pitää työn tekijän olla yhteydessä kiinteistön isännöitsijään, jolloin määritellään, onko ko. työn tekemiselle vaihtoehtoja. Pitääkö tulityö tehdä tilapäisellä tulityöpaikalla sekä voidaanko tulitöitä yleensä tehdä aiotussa kohteessa ja jos voidaan, millaisin ehdoin. Epäselvissä tapauksissa otetaan yhteyttä pelastusviranomaiseen. Tulityöpaikalla on pidettävä myös katselmus, jossa ovat mukana luvan kirjoittaja, työn tekijä ja työn aikainen palovartija. Lupaa ei saa kirjoittaa käymättä paikalla.

Ennen tulityöluvan allekirjoittamista käydään läpi seuraavat turvallisuussäännöt, joiden tulee täytyä ennen tulityön aloittamista:

1. Tilapäisellä tulityöpaikalla työskentelevällä tulityöntekijällä täytyy olla hyväksytysti suoritettu tulitöiden turvallisuustutkimus ja voimassa oleva tulityökortti.
2. Tilapäiselle tulityöpaikalle nimetään tulityövartija, jonka pitää pysyä tulityöpaikalla koko

tulityön tekemisen ajan, myös taukojen ja jälkivartioinnin aikana.

3. Ennen tulityön aloittamista erittäin palo- ja räjähdysvaarallisessa tilassa pitää tulityölupa hakea paikalliselta pelastusviranomaiselta tai ainakin käydä tulityöhön liittyvä neuvottelu asian johdosta.
4. Tilapäinen tulityöpaikka pitää puhdistaa ja tarvittaessa kastella ennen tulityön aloittamista.
5. Syttyvä materiaali tulityöpaikalla ja sen läheisyydessä pitää poistaa, suojata tai rajata suojapeitteellä.
6. Rakenteet, kaapelit, putket ja muut lämpöä johtavat materiaalit pitää tarkastaa ja suojata tulitöissä syntyviltä lämmöltä ja kipinöiltä.
7. Aukot, reiät, läpiviennit ja muut raot tilapäisellä tulityöpaikalla ja sen läheisyydessä pitää tukkia ja tarkastaa palovaaran ennalta ehkäisemiseksi.
8. Hyväksytyt, toimivan ja riittävän alkusammutuskaluston pitää aina olla tilapäisellä tulityöpaikalla. Tulityöluvassa määritellään yksityiskohtaisesti tarvittava alkusammutuskalusto.
9. Tulityövälineiden on oltava toimintakuntoisia. Niiden pitää aina täyttää lakien, asetusten, standardien ja muiden turvallisuusohjeiden vaatimukset, ja niitä pitää käsitellä, käyttää ja huoltaa valmistajan ohjeiden mukaisesti.
10. Hätälmoitus on pystyttävä tekemään välittömästi.

HUOM! Vasta, kun edellä mainitut turvallisuussäännöt täyttyvät, voi luvan myöntäjä allekirjoittaa tulityöluvan.

2.5 Sähköturvallisuus

Sähkölaitteistoja on huollettava ja käytettävä niin, ettei niistä aiheudu kenenkään hengelle, terveydelle tai omaisuudelle vaaraa. Kunnossa olevat sähkölaitteet ovat oikein käytettynä turvallisia. Viallisina tai väärässä paikassa ne saattavat aiheuttaa riskitilanteita ja tulipaloja.

Sähköalan töitä kiinteistössä saavat tehdä vain kelpoisuusvaatimukset täyttävät henkilöt ja yritykset. Sähkötöitä ovat sähkölaitteistojen rakennustyöt sekä sähkölaitteiden ja -laitteistojen korjaus- ja huoltotyöt. Asennustöitä tehneen on tehtävä jokaiselle rakentamalleen sähkölaitteistolle myös käyttöönottotarkastus, jolloin todetaan mm., että asennus on tehty oikein.

Sähkölaitteiston haltijan on huolehdittava siitä, että laitteiston kuntoa ja turvallisuutta tarkkailaan. Havaitut puutteet on poistettava riittävän nopeasti.

Valaisimet on pidettävä puhtaina ja palaneet tai välkkyvät loistelamput kannattaa vaihtaa heti. Valaisimiin ei saa ripustaa koristeita, mainoksia tms. eikä lamppuja saa peittää.

Kylmälaite voi kuluttaa sähköä kolminkertaisen määrän, jos riittävästä ilmankierrosta ja puhdistuksesta ei huolehdita. Kuumana käyvään laitteeseen liittyy aina myös tulipalon riski.

2.6 Työsuojelu

Työsuojelulaki 9 §: Työnantajalla on oltava turvallisuuden ja terveellisyyden edistämiseksi ja työntekijöiden työkyvyn ylläpitämiseksi tarpeellista toimintaa varten ohjelma, joka kattaa työpaikan työolojen kehittämistarpeet ja työympäristöön liittyvien tekijöiden vaikutukset (työsuojelun toimintaohjelma).

Työympäristön ja työmenetelmien oma-aloitteinen seuranta tapaturmien, terveyshaittojen ja vaaratilanteiden paikallistamiseksi ja torjumiseksi on sekä työnantajan että työntekijän edun mukaista. Jokaisella on oikeus ja velvollisuus tehdä työtä turvallisesti. Työnantajan ja työntekijän on ylläpidettävä ja kehitettävä työturvallisuutta yhteistyössä laatimalla mm. työsuojelun toimintaohjelma. Pohitullin koulun ja palloiluhallin pelastussuunnitelma tukee osaltaan työpaikkojen työsuojelua.

Useassa kiinteistössä toimivassa työpisteessä työntekijämäärät ovat sellaiset, että heillä on erityisiä työsuojeluun liittyviä velvoitteita, jotka ovat ko. työpaikan vastuulla. Vaikka kiinteistössä toimivalla yksittäisellä työpaikalla ei olisikaan työsuojeluun liittyviä erityisiä velvoitteita, on jokaisen työntekijän noudatettava työpaikan turvallisuusohjeita, otettava huomioon vaaratekijät ja ilmoitettava työympäristössään havaitsemistaan puutteista esimiehelleen.

Työsuojelusäädösten lisäksi yritysten pitää pelastuslain perusteella varautua omatoimisesti mm. onnettomuustilanteen aikana alkusammutukseen, ensiavun antamiseen ja muuhunkin pelastustoimintaan.

2.7 Ensiapuvalmius

Työsuojelulaki 46 § 1 momentti: Työnantajan on huolehdittava työntekijöiden ja muiden työpaikalla olevien henkilöiden ensiavun järjestämisestä työntekijöiden lukumäärän ja työolosuhteiden edellyttämällä tavalla. Työn ja työolosuhteiden mukaisesti työntekijöille on annettava ohjeet toimenpiteistä, joihin tapaturman tai sairastumisen sattuessa on ensiavun saamiseksi ryhdyttävä.

Pohitullin koulussa ja palloiluhallissa ei ole erillistä ensiapuorganisaatiota. Kiinteistössä henkilökuntaan kuuluvat ovat velvollisia auttamaan kykynsä mukaisesti onnettomuuden tai sairauskohtauksen sattuessa. Kiinteistössä on ensiaputarvikkeita ja nimetty vastuuhenkilö, joka huolehtii ensiaputarvikkeista. Tavoitteeksi voidaan asettaa, että kiinteistössä on riittävä määrä ensiapukoulutettua henkilöstöä.

2.8 Ilkivallan ja rikosten ehkäisy

Ilkivalta, murrot ja tuhopoltot aiheuttavat harmin lisäksi myös suuria rahallisia menetyksiä. Hankaloittamalla rikoksen teon mahdollisuutta, voidaan lisätä myös turvallisuutta huomattavasti.

Avaimet ja lukitus

Kiinteistön lukitukset on toteutettu siten, että jokainen työntekijä ja vastuuhenkilö vastaavat omalta osaltaan kiinteistön lukitusjärjestelmästä.

Ovien huolellinen sulkeminen ja lukitus estävät ulkopuolisten pääsyn huoneistoihin eräitä yleisiä tiloja lukuun ottamatta.

Vartiointi

Pohitullin koulun ja palloiluhallin kiinteistössä ei ole yhteistä vartiointia.

Tuhopolttojen ehkäiseminen

Tuhopoltot sytytetään tavallisesti irtaimistovarastoista, jäteastioista, jätekatoksista, seinien viereen ja lastauslaitureille kasatuista pakkausjätteistä ja muusta helposti palavasta sekä siirrettävästä materiaalista. Paras suoja tuhopolttoa vastaan on, kun käyntiovet ja varastojen ovet pidetään lukittuina, syttyvä jätemateriaali varastoidaan lukittuihin jäteastioihin ja/tai lukittuun aitaukseen eikä lastauslaiturilla ja seinän vierustoilla säilytetä syttyvää materiaalia. Myös tehokas ulkoalueen valaistus estää tuhopolttoja.

Kulku sisäpihalle

Kulku kiinteistön sisäpihalle tapahtuu Koulupolun puolelta.

2.9 Tietoturvallisuus

Pohitullin koulussa ja palloiluhallissa ei ole käytössä sellaisia atk-järjestelmiä, joiden suojaukseen tulisi kiinnittää erityistä huomiota. Ulkopuolisten pääsy tietojärjestelmiin estetään huolehtimalla siitä, että atk-laitteisiin ja huoneisiin on pääsy vain niillä, joilla on laitteisiin käyttöoikeus. Kaupungin tietoliikennevastaavat huolehtivat myös uimahallin tietoturvallisuudesta.

2.10 Ilmanvaihtolaitteiston puhdistus

PL 379/2011 13 § Nuohous ja ilmanvaihtolaitteiden huolto

Rakennuksen omistajan, haltijan ja toiminnanharjoittajan on yleisten tilojen ja koko rakennusta palvelevien järjestelyjen osalta sekä huoneiston haltijan hallinnassaan olevien tilojen osalta huolehdittava, että:

- 1) tulisijat ja savuhormit on nuohottu 59 §:n mukaisella tavalla;
- 2) ilmanvaihtokanavat ja -laitteet on huollettu ja puhdistettu siten, että niistä ei aiheudu tulipalon vaaraa;
- 3) tikkaat, kattokulkutien osat ja katon turvavarusteet pidetään sellaisessa kunnossa, että nuohoustyö voidaan suorittaa turvallisesti.

Sisäasiainministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

- 1) tulisijoista ja savuhormeista, jotka on nuohottava määrävälein, sekä nuohouksen ajankohdasta ja määräväleistä;
- 2) ilmanvaihtokanavista ja -laitteista, jotka on paloturvallisuussyistä puhdistettava määrävälein sekä puhdistuksen ajankohdasta, määräväleistä ja puhdistustyön sisällöstä.

Ilmanvaihtolaitteet

Ilmanvaihtolaitteet on pidettävä puhtaana. Tätä edellyttävät niin terveydelliset seikat kuin paloturvallisuuskin. Vaikka sisäasiainministeriön asetus ilmanvaihtokanavien ja -laitteistojen puhdistamisesta ei koske esim. toimistotilojen ilmastointia, on paloturvallisuuden ja terveyden kannalta suositeltavaa, että ilmanvaihtolaitteiden kunto ja puhdistus tarkastetaan ainakin kerran kymmenessä vuodessa.

2.11 Ongelmajätehuolto

Jätelaki 3 §: Ongelmajätteellä tarkoitetaan jätettä, joka kemiallisen tai muun ominaisuutensa takia voi aiheuttaa erityistä vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Jätelaki 6 §: Erilaatuisia ongelmajätteitä ei saa sekoittaa keskenään eikä muihin jätteisiin tai aineisiin paitsi, jos se on jätteiden hyödyntämisen tai käsittelyn kannalta välttämätöntä ja se voidaan tehdä aiheuttamatta terveydelle tai ympäristölle vaaraa tai haittaa.

Tavallisimpia kiinteistössä syntyviä ongelmajätteitä ovat loistelamput sekä ruuan valmistuksesta syntyvä jäterasva. Lisäksi ongelmajätettä saattaa vahingon seurauksena syntyä myös kiinteistössä käytettävistä ns. vaarallisista aineista. Em. ongelmajätteet ovat erityisen haitallisia ihmiselle ja luonnolle sekä viemäröinnille ja jäteveden puhdistamolle jo pieninäkin pitoisuuksina. Syntyneitä ongelmajätteitä ei saa laittaa jäteastioihin eikä viemäriin, vaan ne pitää laittaa vain niitä varten varattuihin keräysastioihin tai toimittaa suoraan ongelmajätteiden keräyspisteeseen.

Ongelmajätteenä voidaan pitää myös tupakointipaikoilla tupakoinnista syntyvää jätettä. Tuhkakupit ja -astiat pitää tyhjentää palamattomaan kannelliseen astiaan, joka saadaan tyhjentää aikaisintaan seuraavana päivänä roskiin. Ennen astian tyhjentämistä on kuitenkin varmistettava, ettei astiassa ole palavaa jätettä.

Ongelmajätteiden keräyspaikoista ja -tavoista on annettu työpaikkojen henkilökunnille ohjeet.

2.12 Omatoiminen palotarkastus

Omatoiminen palotarkastus on hyvä suorittaa vähintään kerran vuodessa. Tarkastuksen suorittajat kiertävät kiinteistön yleiset tilat, työpaikkojen tilat, ulkoalueet ja tavaran toimitukseen tarkoitetut alueet sekä merkitsevät liitteenä olevaan lomakkeeseen havaitsemansa puutteet. Tarkastuksen jälkeen havaittujen korjausta vaativien asioiden hoitaminen aloitetaan välittömästi. Mikäli asiat ovat kunnossa, nekin merkitään lomakkeeseen.

3 POISTUMIS- JA SUOJAUTUMISTOIMENPITEET SEKÄ SAMMUTUS- JA PELASTUSTEHTÄVIEN JÄRJESTELYT

3.1 Sisäiset hälytysjärjestelyt

Pohitullin koulussa ja palloiluhallissa ei ole automaattista palo ilmoitinta

3.2 Poistumisturvallisuus

PL 379/2011 10 § Rakennusten uloskäytävät

Rakennuksen omistajan ja haltijan sekä toiminnanharjoittajan on osaltaan huolehdittava siitä, että uloskäytävät ja kulkureitit niille pidetään kulkukelpoisina ja esteettöminä ja muutenkin sellaisessa kunnossa, että niitä voidaan käyttää turvallisesti ja tehokkaasti.

Uloskäytävillä sekä ullakoiden, kellarien ja varastojen kulkureiteillä ei saa säilyttää tavaraa.

Uloskäytävät ja kulkureitit niille tulee tarvittaessa merkitä ja valaista asianmukaisesti. Merkitsemisestä ja valaisemisesta voidaan antaa tarkempia säännöksiä sisäasiainministeriön asetuksella.

Rakennuksen jokaiselta poistumisalueelta, jossa muutoin kuin tilapäisesti oleskelee tai työskentelee henkilöitä, pitää yleensä olla vähintään kaksi erillistä, tarkoituksenmukaisesti sijoitettua uloskäytävää.

Uloskäytävät ja kulkureitit niille

Rakennuksesta pitää voida turvallisesti poistua tulipalossa tai muussa hätätilanteessa. Rakennuksessa pitää olla riittävästi sopivasti sijoitettuja, tarpeeksi väljiä helppokulkuisia uloskäytäviä niin, että poistumisaika rakennuksesta ei ole vaaraa aiheuttavan pitkä. Uloskäytävän pitää johtaa ulos maan pinnalle tai muulle palon sattuessa turvalliselle paikalle. Mikäli uloskäytävien ovet ja pääsy niille eivät ole selvästi nähtävissä tai muut ovet voivat harhauttaa ulos pyrkijöitä, uloskäytävät ja pääsy niille pitää merkitä.

Uloskäytävät ja kulkureitit niille on pidettävä jatkuvasti esteettöminä koko leveydeltään. Jokaisen porrashuoneen käyttäjän pitää huolehtia omalta osaltaan myös porrashuoneiden esteettömyydestä. Työpaikkojen tiloissa uloskäytävien ja kulkureittien esteettömyydestä on jokaisen henkilökunnan kuuluvan pidettävä huolta. Jokaisen työntekijän on myös tiedettävä huoneiston uloskäytävät.

Ovien aukeaminen ja avaaminen

Uloskäytävän kulkusuunnassa olevien ovien pitää yleensä avautua poistumissuuntaan sekä uloskäytävien ja niihin johtavien tilojen ovien pitää olla hätätilanteessa helposti avattavissa. Uloskäytävien ja niihin johtavien tilojen ovissa ei yleensä pidä käyttää lukkoja, jotka avaimetta voi takalukita siten, ettei niitä sisäpuolelta saa auki ilman avainta.

Huoneistojen uloskäytävät (ovet), jotka lukitaan takalukkoon yöksi niin, ettei ovia saa auki sisäpuolelta ilman avainta, on oltava avattuna takalukituksesta aina, kun huoneisto on avoinna asiakkaille.

Poistumisvalaistus ja poistumistiekilvet

Pohitullin koulun ja palloiluhallin tilat on varustettu merkkivalaistuksella (poistumisvalaistus). Valaistus osoittaa kulkureitit uloskäytäviin ja ne toimivat myös sähkökatkon aikana (akkuvarmennetut). Valaisimien toimintaa pitää tarkkailla jatkuvasti ja havaitut viat pitää korjata välittömästi. Valaistuksen oikea sijoitus ja näkyvyys voidaan todeta tehtäessä omatoimisia palotarkastuksia. Uloskäytävien merkitsemiseen voidaan lisäksi käyttää myös poistumistiekilpiä.

3.3 Rakennuksen/huoneiston tyhjentäminen hätätilanteessa

PL 379/2011 36 § Pelastustoiminnan johtajan toimivaltuudet

Tulipalon sammuttamiseksi ja sen leviämisen estämiseksi sekä muun onnettomuuden torjumiseksi ja vahinkojen rajoittamiseksi sekä vaaran välttämiseksi alueen pelastusviranomaisella ja sisäasiainministeriön pelastusviranomaisella on oikeus, jos tilanteen hallitseminen ei muutoin ole mahdollista:

- 1) määrätä ihmisiä suojautumaan sekä evakuoida ihmisiä ja omaisuutta;
- 2) ryhtyä sellaisiin välttämättömiin toimenpiteisiin, joista voi aiheutua vahinkoa kiinteälle tai irtaimelle omaisuudelle;
- 3) määrätä antamaan käytettäväksi rakennuksia, viesti- ja tietoliikenneyhteyksiä ja välineitä sekä pelastustoiminnassa tarvittavaa kalustoa, välineitä ja tarvikkeita, elintarvikkeita, poltto- ja voiteluaineita ja sammutusaineita;
- 4) ryhtyä muihinkin pelastustoiminnassa tarpeellisiin toimenpiteisiin.

Edellä 34 §:n 1 momentissa tarkoitettu tilapäisesti pelastustoimintaa johtava henkilö voi tilanteen niin vaatiessa käyttää tämän pykälän 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja pelastusviranomaisen toimivaltuuksia siinä määrin kuin ne ovat välttämättömiä ihmisten, omaisuuden ja ympäristön pelastamiseksi ja suojaamiseksi sekä onnettomuudesta aiheutuvien vahinkojen rajoittamiseksi ja onnettomuuden seurauksien lieventämiseksi.

Edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua omaisuutta, jota omaisuuden omistaja tai haltija itse tarvitsee samanaikaisesti tulipalon tai muun onnettomuuden torjumiseksi, ei saa määrätä luovutettavaksi, ellei se ole välttämätöntä ihmishengen pelastamiseksi.

<p>Kiinteistö voidaan tyhjentää joko kokonaan tai osittain. Tyhjennystarve voi tulla yllättäenkin. Tällöin kuka hyvänsä (ei tarvitse olla henkilökuntaa), joka havaitsee uhkaavan vaaran, voi tilanteen alkuvaiheessa käyttää pelastustoiminnan johtajalle kuuluvaa toimivaltaa ja määrätä kiinteistön tai toimitilan tyhjennettäväksi. Kiinteistön tai koko rakennuksen tyhjentämisestä päättäminen ja poistumisen ohjaaminen</p>	<p>Tapahtuman alkuvaiheessa oppilaiden ja henkilöstön evakuoinnista vastaa ja käskyn antaa työpaikan työvuorossa oleva vastuhenkilö. Kiinteistön tyhjentämisessä avustavat kaikki työvuorossa olevat henkilökuntaan kuuluvat henkilöt. Mikäli tyhjentämistarve koskee useita huoneistoja, johtaa toimintaa alkuvaiheessa tyhjentämistarpeesta päättänyt henkilö.</p>
<p>Pelastusviranomaisen toimivalta</p>	<p>Pelastustehtävää johtavan viranomaisen saavuttua kohteeseen, voi hän käyttää kaikkia pelastuslain 36 §:n toimivaltuuksia. Työpaikan henkilöstön tulee tarvittaessa avustaa pelastushenkilöstöä sekä toimia annettavien käskyjen mukaan.</p>
<p>Poliisin toimivalta</p>	<p>Poliisilla on poliisilain mukaisesti oikeus eristää ja tyhjentää rakennus, jos se on välttämätöntä henkeä tai terveyttä välittömästi uhkaavan vaaran torjumiseksi eikä alueella olevia ihmisiä voida muuten suojata.</p>
<p>Uloskäytävät ja kulkureitit niille</p>	<p>Poistumisteinä käytetään pääsisäänkäyntien lisäksi tarvittaessa kaikkia rakennuksessa olevia uloskäytäviä.</p>
<p>Rakennuksesta poistuttaessa kaikkien kokoontumispaikka</p>	<p>Piha-alue (liite).</p>

3.3.1 Toimintaohjeita evakuointitilanteessa

Pelasta itsesi ja vaarassa olevat

- Ihmishenki on aina etusijalla.

Työpaikkojen tiloissa levitä tietoa, mutta älä paniikkia. Ilmoita tarve heti myös työtovereille ja asiakkaille.

Huuda esim.: "Tulipalo varastotiloissa. Ohjatkaa asiakkaat ulos. Poistukaa kokoontumispaikalle, joka sijaitsee kiinteistön piha-alueella.

- Toista riittävästi, jotta kaikki saavat tiedon.
- Lähetä joku välittämään tietoa muihin työpisteisiin ja tarvittaessa muihin yksiköihin.
- Ilmoita paikalla olevalle esimiehelle. Hän vastaa alaisistaan ja asiakkaista myös hätätilanteessa.

Tee hätäilmoitus hätänumeroon 112 turvallisesta paikasta

- Järjestä tarvittaessa opastus palokunnalle.

Aloita suojelutoimet, jos se on mahdollista

- Alkusammutus kannattaa aina.
- Esim. suorita vaurioituneen sähkölaitteen irtikytkeminen, jos se on mahdollista.

Varmista että kaikki ovat turvassa

- Tarkasta, ettei kukaan jää tiloihin avuttomana, kun sinä lähdet. Työtoveria eikä asiakkaita jätetä.
- Henkilökunta poistuu rakennuksesta/toimitiloista viimeiseksi.

Poistu lähintä turvallista uloskäytävää ulos

- Sammuta ylimääräiset koneet ja laitteet, jos se on mahdollista.
- Uloskäytävät ja kulkureitit niille on merkitty valaistuilla merkkivaloilla ja osittain myös opastein. Uloskäytävän merkin pääväri on vihreä.
- Tarkkaile matkallasi ulos, että kaikki ovat päässeet turvaan.

Mene kokoontumispaikalle

- Ilmoittaudu kokoontumispaikalla, jotta voidaan todeta kaikkien päässeen turvaan.
- Varmista, että myös työtoverisi on paikalla. Jos joku on kateissa, siitä on heti ilmoitettava pelastushenkilöstölle/pelastustyön johtajalle.

Älä poistu työpaikalta/kokoontumispaikalta ennen kuin saat luvan

- Muista! Työpaikan henkilökuntaan kuuluva ei saa poistua kokoontumispaikalta ilman lupaa. Muuten on olemassa vaara, että kadoksissa olevaa aletaan etsiä sisätiloista. Aiheeton etsintä saattaa aiheuttaa pelastushenkilöstölle työturvallisuusriskin.

3.3.2 Kokoontumistilat

Kokoontumisalueiden enimmäishenkilömäärää ei saa ylittää, koska hätätilanteessa poistuminen saattaa estyä liian vähäisten uloskäytävien vuoksi. Kokoontumistiloissa saattaa olla läsnä paljon henkilöitä, joille tilat ovat vieraat. Siksi pitääkin erityisesti ottaa huomioon, että uloskäytävät ja kulkureitit niille ovat aina käytettävissä ja niiden merkinnät ovat näkyvissä ja että uloskäytävien ovet ovat avattavissa sisäpuolelta ilman avainta.

Samalla huomioidaan mahdolliset apuvälineitä käyttävät ihmiset, jotta heidän poistumisensa voi tapahtua turvallisesti

3.4 Turvalaitteet

Pohitullin koulun ja palloiluhallin tilat on varustettu merkki- ja turvalaistuksella

3.4.1 Poistumis- ja turvalaistus

Merkki- ja turvalaistuksen toimintakunnoista vastaa ensisijaisesti kiinteistön huollosta vastaava. Laitteistolle on nimetty hoitajat, jotka myös käytännössä vastaavat poistumis- ja turvalaistuksen toimivuudesta yleisissä tiloissa sekä laitteen määräaikaiskokeiluista. Kiinteistössä olevien merkki- ja turvalaistojen toimintakunnosta on vastuussa kiinteistön omistaja. Valaisimien toimintaa pitää tarkkailla jatkuvasti ja havaitut viat pitää korjata välittömästi. Valaistukselle on tehtävä toimintakunnon varmistamiseksi määräajoin toimintatesti. Suositeltava määräaika on kolmen kuukauden välein.

3.4.2 Savunpoisto

Rakennusten savunpoisto on suunniteltu siten, että kiinteistön normaalit ovet ja ikkunat toimivat savunpoistoaukkoina.

Savunpoistoa tehostetaan tarvittaessa myös pelastuslaitoksen savunpoistopuhaltimilla.

3.4.3 Automaattinen paloilmoitin

Kiinteistöissä ei ole automaattista paloilmoitinta

3.4.4 Alkusammutuskalusto

Alkusammutuskalustolla tarkoitetaan yhden henkilön käytössä olevia, alkupalojen sammuttamiseen tarkoitettuja laitteita, kuten pikapaloposteja ja käsisammuttimia.

Työturvallisuuslain mukaan pitää työhuoneistossa tai sen välittömässä läheisyydessä aina olla saatavana vettä tai tarpeellisia palonsammutusvälineitä. Veden lisäksi pitää olla muutakin sammutusainetta tai sammutuspeitteitä, jos työstä johtuvat erityiset olosuhteet niin vaativat. Kaluston sijoitusperiaatteena pidetään vähintään yhtä sammutinta 200 ... 300 m² kohden.

Rakennuksen yleisiin tiloihin asennettujen alkusammuttimien sijaintipaikat on merkitty alkusammutinta osoittavilla merkeillä. Kiinteistön käytäviltä näkyy ainakin yksi sammuttimen sijaintipaikkaa osoittava merkki. Jokaiselta sammuttimen sijaintipaikalta pitäisi näkyä kulkusuunta seuraavalle sammuttimelle, jos tilassa on useita alkusammuttimia. Alkusammutuskaluston eteen ei saa laittaa mitään, mikä estää sammuttimen nopean käyttöönoton eikä sammuttimen merkintöjä saa peittää.

Alkusammuttimen on aina oltava toimintakunnossa. Kiinteistön yleisissä tiloissa ja huoneistojen alkusammuttimet on tarkastettava ja huollettava säännöllisesti. Alkusammuttimet on huollettava myös jokaisen käytön jälkeen.

3.5 Suojautuminen

3.5.1 Väestönsuojat

Väestönsuojan sijainti kiinteistössä: Kiinteistön pohjakerroksessa ks. liite (kolme väestönsuojaa)	
Suojaluokka: S1-luokka	Suojapaikkoja: 376 henkilölle
Pinta-ala: yht. 282 m ²	Väestönsuojan puhelinnumero:
Väestönsuojan käyttöön perehtynyt henkilö (nimi, yhteystiedot): Kaupungin tekninen toimi	
Väestönsuojasuoja on tarkastettu ja huollettu viimeksi: 2021	
Väestönsuojan tyhjentäminen ja kuntoon laitto poikkeusoloissa on suunniteltava etukäteen. Tyhjentämissuunnitelma ja koska se on hyväksytty:	
Lähimmän yleisen väestönsuojan osoite:	

3.5.2 Tilapäissuoja

Tilapäissuojan sijainti ja kunnostamissuunnitelma (mm. sijainti, tiivistäminen, ilmanvaihdon järjestäminen, varustaminen ja kalustus):
Kiinteistöön voidaan lisäksi rakentaa tilapäisiä suojapaikkoja, jotka toimivat lähinnä säteily ja sirpalesuojina.

4 TURVALLISUUSHENKILÖSTÖN VARAAMINEN JA KOULUTTAMINEN SEKÄ MUUN HENKILÖSTÖN PEREHDYTTÄMINEN PELASTUSSUUNNITELMAAN

VN asetus 407/2011 2 § Pelastussuunnitelman sisältö
Pelastuslain 15 §:n 2 momentissa säädetyn sisältövaatimuksen lisäksi pelastussuunnitelmassa on tarpeen mukaan otettava huomioon myös kohteen tavanomaisesta poikkeava käyttö ja tilapäinen käyttötavan muutos.
Pelastussuunnitelmassa on selvitettävä myös, miten pelastuslain 14 §:n mukainen omatoiminen varautuminen toteutetaan poikkeusoloissa. Pelastussuunnitelma on pidettävä ajan tasalla ja siitä on tiedotettava tarvittavalla tavalla asianomaisen rakennuksen tai muun kohteen asukkaille ja työntekijöille sekä muille, joiden on osallistuttava pelastussuunnitelman toimeenpanoon. Pelastuslaitoksen tulee antaa neuvontaa pelastussuunnitelman laadinnasta.

4.1 Turvallisuushenkilöt

Kiinteistön pelastuslain edellyttämä turvallisuushenkilöstö on nimetty tehtäviinsä. Henkilöiden tiedot on mainittu pelastussuunnitelmassa

4.2 Turvallisuuskoulutus

Kiinteistön toimivien työpaikkojen häiriötön toiminta perustuu henkilökuntien kykyyn ja taitoon hallita turvallisuuteen liittyviä taitoja. Turvalliseen toimintaan liittyy myös henkilökuntien vastuu asiakkaista. Työpaikkojen henkilökuntien turvallisuuskoulutuksesta vastaa jokainen työpaikka itsenäisesti. Koulutusta toteutetaan myös kiinteistön omistajan toimesta koko henkilöstölle.

4.3 Perehdyttäminen pelastussuunnitelmaan

Kiinteistöön nimetty turvallisuusvastaava perehdyttää työpaikan vastuuhenkilöt pelastussuunnitelmaan.

Työpaikalle jaetaan kiinteistön osittainen pelastussuunnitelma ”Lyhennelmä pelastussuunnitelmasta”. Työpaikan henkilökunnalle tietoa pelastussuunnitelmasta antavat työpaikan vastuuhenkilöt.

5 TURVALLISUUSMATERIAALI

5.1 Rakennuksen tiloissa oleva turvallisuusmateriaali

PL 379/2011 82 § Erityiset turvallisuusvaatimukset

Kohteeseen, jossa harjoitettu toiminta tai olosuhteet aiheuttavat henkilö- tai paloturvallisuudelle tai ympäristölle tavanomaista suuremman vaaran, alueen pelastusviranomaisen voi, jos se on välttämätöntä, määrätä toiminnanharjoittajan hankkimaan tarkoituksenmukaista sammutuskalustoa ja muita pelastustyötä helpottavia laitteita tai asentamaan automaattisen sammutuslaitteiston taikka ryhtymään kohteessa muihin välttämättömiin toimenpiteisiin onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä ihmisten ja omaisuuden turvaamiseksi onnettomuuden varalta.

Alueen pelastusviranomaisen tulee kuulla maankäyttö- ja rakennuslain 124 §:ssä tarkoitettua Kunnan rakennusvalvontaviranomaista valmisteltaessa 1 momentissa tarkoitettua määräystä kohteessa edellytettävistä turvallisuusvaatimuksista, jos turvallisuusvaatimusten toteuttaminen edellyttää rakennuslupaa tai toimenpidelupaa.

Pohitullin koulun ja palloiluhallin suojaustasoksi on rakentamisen yhteydessä määrätty automaattinen paloilmoin ja soveltuva alkusammutuskalusto. Em. kalusto tulee olla jatkuvasti helpposti käyttöönotettavissa ja käyttökunnossa.

Rakennuksen tiloissa oleva alkusammutuskalusto

	Määrätty	Taloon tarvittava määrä	Talossa oleva materiaali	Puute
Käsisammutin			12	
Sammutuspeite				
Pikapaloposti			9	

5.2 Turvallisuushenkilöstön materiaali

Kiinteistöjen turvallisuushenkilöstön turvallisuusmateriaalin määrää ja laatua ei ole pelastuslainsäädännössä eikä muissakaan säädöksissä määritetty. Pelastussuunnitelmassa on kuitenkin selvitettävä pelastustehtävissä tarvittava materiaali sen mukaan kuin ennakoitujen vaaratilanteiden perusteella on tarpeen.

Tässä pelastussuunnitelmassa mainittu turvallisuusmateriaalin määrä ja nimikkeet perustuvat kumottuun ”Sisäasiainministeriön määräys 4/95 talosuojelun järjestelyistä” määräykseen, jossa oli liitteenä mm. talon turvallisuushenkilöstön ja väestönsuojan materiaaliluettelot. Materiaalin määrä ja nimikkeet olivat ennen määräyksen kumoutumista hyväksi todettuja, joten niitä on tarkoituksenmukaista noudattaa vieläkin.

Turvallisuushenkilöstön materiaali

Materiaali	Ohjeellinen määrä alka- vaa 100 suo- jattavaa kohti	Rakennuk- seen suositeltava määrä	Rakennuk- sessa oleva materiaali	Puute
Suojanaamari + vss-suodatin	2	6		
Suojakypäri	2	6		

Suojalasit	2	6		
Ensiapulaukku + suojasidepakkaus	1	2		
Ensiside	2	6		
Joditabletit	2/suojattava			
Huopa tai lämpöpeite	1	2		
Säteilymittari (annosnopeutta ja annostamittaava), yksi/kiinteistö, vain yli sadan asukkaan taloihin	1 /kiinteistö			
Opaskirja Talon turvaopas	2	6		

Väestönsuojassa on väestönsuojan suojanhoitajalle tarkoitetut turvallisuusvälineet.

Väestönsuojan materiaali

Paarit + kantohihnat	1	2		
Vedensäilytysaine, vesisäiliön tilavuuden mukaan				
Rautakanki	1	2		
Suojan merkitsemiskilpisarja	1	2		
Käsivalaisin	2	4		
Sankoruisku	1	2		
Suojan työkalut: pajavasara, katkaisutaltta, piikkitaltta, voimaleikkuri, veistokirves, kenttälapio, sorkkarauta, käsisaha, rautasaha + viisi varaterää, jakoavain, ruuvitaltta, ristipäärüuvitaltta, vasara, nautoja, puukko, pelastusköysi				
Välineet ovat väestönsuojissa olevissa varustelaatikoissa.				
Puuttuvan materiaalin hankinta:				
Talossa oleva muu suojelutoimintaan käyttökelpoinen materiaali: Materiaalia ei ole selvitetty.				

Väestönsuojassa on väestönsuojan suojanhoitajille tarkoitetut turvallisuusvälineet. Talon turvallisuushenkilöstön turvallisuusvälineitä on hankittu suojelehenkilöille.

6 OHJEET ONNETTOMUUS-, VAARA- JA VAHINKOTILANTEITA VARTEN

6.1 Onnettomuustilanteen johtaminen

Onnettomuustilanteessa alkuvaiheen pelastustoiminnan johtovastuun ottaa vastuulleen korkein työpaikalla oleva esimies, johtamiseen sopivin asiakas tai paikalla oleva asiantuntija. Johtamisessa on hyvä muistaa:

- Pelastusviranomaisen ottaa pelastustoiminnan johtovastuun saavuttuaan kohteeseen
- Henkilöturvallisuus on tärkeintä
- Hanki apua
- Tiedota asiakkaille, henkilöstölle ja työpaikan johdolle
- Keskitä tilanteen johto yhteen paikkaan
- Delegoi - älä yritä johtaa yksin
- Muista mahdolliset paikalla olevat asiantuntijat
- Tue viranomaisia kaikin tavoin

6.2 Yleiset toimintaohjeet onnettomuuksien varalta

PL 379/2011 3 § Yleinen toimintavelvollisuus

Jokainen, joka huomaa tai saa tietää tulipalon syttyneen tai muun onnettomuuden tapahtuneen tai uhkaavan eikä voi heti sammuttaa paloa tai torjua vaaraa, on velvollinen viipymättä ilmoittamaan siitä vaarassa oleville, tekemään hätäilmoituksen sekä ryhtymään kykynsä mukaan pelastustoimenpiteisiin.

6.2.1 Hätäilmoituksen tekeminen

Kun havaitset tulipalon tai muun vaaran, tee hätäilmoitus turvallisesta paikasta yleiseen hätänumeroon 112.

Hätäilmoitus:

- **KERRO** kuka olet ja mistä puhelimesta soitat
- **MITÄ** on tapahtunut (tulipalo, onnettomuus)
- **MISSÄ** on tapahtunut (kerro kunta ja osoite mahdollisimman tarkasti)
- **ONKO** joku vaarassa tai loukkaantunut (minkälaista apua tarvitaan)
- **VASTAA** kysymyksiin lyhyesti ja tarkasti
- **KUUNTELE** annettavia ohjeita
- **ÄLÄ SULJE PUEHELINTA** ennen kuin saat luvan

6.2.2 Toiminta tulipalotilanteessa

Alkusammutus ja muu toiminta tulipalotilanteessa

Tulipalo on helpointa sammuttaa aivan sen alkuvaiheessa. Jokaisen pitää pystyä käyttämään lähintä alkusammutinta! Alkusammutusta kannattaa yrittää aina. Alkusammutus ainakin hidastaa palon kehittymistä.

- Pelasta itsesi ja vaarassa olevat
- Sammuta lähimmällä alkusammuttimella
- Tee palo ilmoitus yleiseen hätänumeroon 112 turvallisesta paikasta
- Älä sulje puhelinta ennen kuin saat siihen luvan
- Ehkäise palon leviäminen
- Järjestä opastus
- Valmistaudu kiinteistön tyhjentämiseen

6.2.3 Toiminta tapaturman tai sairauskohtauksen sattuessa

Tapaturman tai sairauskohtauksen sattuessa on alkuvaiheen toiminnoilla useasti suuri merkitys potilaan toipumiseen.

- Tee nopea tilannearvio
- Käynnistä potilaan ensiapu
- Pyydä apua hoitotapahtumaan
- Hälytä tarvittaessa apua hätänumerosta 112
- Älä sulje puhelinta ennen kuin saat siihen luvan
- Järjestä ensihoito- sairaankuljetusyksikölle opastus
- Älä jätä potilasta yksin

6.2.4 Toiminta pommiuhkatilanteessa

Oikea toiminta pommiuhkaustilanteessa edellyttää, että työpaikkojen henkilökunnat hallitsevat annetut ohjeet. Pelastussuunnitelman liitteenä on taulukon muotoon laadittu

kysymyslomake. Jokaisen tulee tutustua lomakkeeseen ja painaa mieleensä siitä keskeisiä kysymyksiä. Mitä täydellisemmin lomake pystytään täyttämään, sitä paremmat mahdollisuudet poliisilla on jäljittää pommiuhkauksen tekijä.

Jos pommiksi epäilty esine löydetään tai saadaan pommiuhkaus puhelimitse tai muulla tavoin, toimitaan seuraavasti:

- Jokaiseen uhkukseen pitää suhtautua vakavasti. Todellinen vaaran mahdollisuus on olemassa.
- Kaikki pommiuhkaukset tutkitaan huolellisesti.
- Usein kysymyksessä on häiriintyneen henkilön uhkaus tai ilmoitus.
- Ilmoituksen vastaanottaja ottaa käyttöönsä liitteenä 7 olevan kysymyslomakkeen. Koettaa pitkittää puhelua ja saada mahdollisimman tarkat tiedot ainakin uhkauksen syistä ja kohteesta, itse pommista, sen sijainnista jne.
- Ilmoitus asiasta poliisille, joka antaa toimintaohjeet henkilökunnalle.
- Kiinteistön tilat suljetaan. Uhanalaiset tilat tyhjennetään ja alue eristetään riittävän laajalta alueelta.
- Poliisin tultua paikalle toimitaan poliisin ohjeiden mukaan.

Pommiuhkauksen saaneen työpaikan esimies järjestää tilapäisen vartioinnin alueen ulkopuolelle (riippuen poliisin tulosta). Samalla tarkkaillaan, onko havaittavissa epäilyttäviä esineitä (paketti, kassi, laukku, tms.)

Pommiksi epäiltyyn esineeseen, pakettiin tai laukkuun EI MISSÄÄN TAPAUKSESSA SAA KOSKEA. Pommin tutkiminen ja käsittely jätetään aina asiantuntijoille.

6.2.5 Toiminta varkaus- ja ryöstötilanteessa

Varautuminen varkaus- ja ryöstötilanteeseen edellyttää, että työpaikkojen henkilökunnat ovat tietoisia, miten tilanteessa toimitaan. Pelastussuunnitelman liitteenä on taulukon muotoon laadittu kysymyslomake. Jokaisen pitää tutustua lomakkeeseen ja painaa mieleensä sen keskeisiä kysymyksiä. Mitä täydellisemmin lomake pystytään täyttämään, sitä paremmat mahdollisuudet poliisilla on jäljittää tekijä.

Varkautta ja ryöstöä edeltää usein tiedustelu

- tarkkaile oudosti käyttäytyviä ja asiattomia henkilöitä
- älä luota asusteiden yrityslogoon
- pidä arvokkaat esineet ja rahat poissa näkyviltä lukkojen takana

6.2.6 Toiminta häiriikköasiakkaan kohtaamistilanteessa

Häiriikköasiakkaan kohtaaminen edellyttää, että työpaikkojen henkilökunnat ovat ennakkoon perehtyneitä asiaan ja ovat tietoisia, miten tilanteessa toimitaan. Pelastussuunnitelman liitteenä on taulukon muotoon laadittu lomake, jossa on yleisiä ohjeita tapauksen varalle. Jokaisen pitää tutustua lomakkeeseen ja painaa mieleensä sen toimintamallit. Mikäli häiriikkö poistuu ja hänet halutaan saattaa poliisin hoiviin, voidaan tuntomerkit kirjata varkaus- ja ryöstötilanteen tunnistuslomakkeelle. Mitä täydellisemmin lomake pystytään täyttämään, sitä paremmat mahdollisuudet poliisilla on jäljittää tekijä.

6.2.7 Toiminta sähkö-, vesi- ja lämmityskatkon aikana

Yleensä sähkö-, vesi- ja lämmityskatkot ovat lyhytkestoisia, ellei niistä ole ilmoitettu ennakkoon. Häiriötilanteessa on ensisijaisesti otettava yhteys huoltomieheen, joka käynnistää tarvittaessa korjaustoimet.

6.2.8 Toiminta kaasuvaaran aikana

Kysymyksessä on rakennuksen ulkopuolella tapahtunut onnettomuus, johon ei työpaikkojen henkilökuntien eikä asiakkaiden toimesta voida vaikuttaa. Suojautumiskäskey annetaan yleisellä vaaramerkillä ja yleensä myös hälyttimien kautta annettavalla puhetiedotteella. Pelastusviranomaisten toimesta annettavia ohjeita pitää kuunnella radiosta ja televisiosta sekä toimia annettujen ohjeiden mukaisesti. Puhelimen käyttöä pitää välttää.

6.2.9 Toiminta säteilyvaaran aikana

Kysymyksessä on rakennuksen ulkopuolella tapahtunut onnettomuus, johon ei työpaikkojen henkilöstön eikä asiakkaiden toimesta voida vaikuttaa. Yleensä tilanteeseen voidaan varautua ajallisesti melko hyvin, koska Suomen hyvän valvontajärjestelmän vuoksi ennakkovaroitus voidaan antaa jopa useita päiviä ennen suojautumistarvetta. Suojautumiskäskey annetaan yleisellä vaaramerkillä ja yleensä myös hälyttimien kautta annettavalla puhetiedotteella. Pelastusviranomaisten toimesta annettavia ohjeita pitää vaara-alueella oleskelevien kuunnella radiosta ja televisiosta sekä toimia annettujen ohjeiden mukaisesti. Puhelimen käyttöä pitää välttää.

6.2.10 Toiminta yleisen vaaramerkin soidessa

Yleinen vaaramerkki tarkoittaa väestöä uhkaavaa välitöntä vaaraa. Yleinen vaaramerkki annetaan viranomaisten toimesta silloin, kun on olemassa jokin uhka, joka vaatii väestön suojautumista. Uhka voi olla esim. kemikaalipäästö tai säteilyvaara. Yleinen vaaramerkki annetaan hälyttimillä. Lisäksi radiosta ja televisiosta annetaan suojautumiseen liittyviä viranomaisohjeita. Myös puhelinluettelon alkuosilla on ohjeet yleisen vaaramerkin soimisen varalle. Puhelimen käyttöä pitää välttää.

6.3 Tiedottaminen poikkeavissa tilanteissa

Tiedotuksen tarkoitus on turvata onnettomuustilanteen johtamisen aikana johtamistoimintaa ja muuta onnettomuustorjuntaa tekeville työryhmille sekä huolehtia työpaikan henkilöstön ja tiedotusvälineiden tiedonsaannista ja ehkäistä vahingollisten huhujen syntyminen.

Tiedottamisen pääperiaatteet

- Tiedottamisvastuu työpaikalla on sen toimivaltaisella johdolla, joka voi myös nimetä erillisen tiedottajan.
- Työpaikan henkilöstö ei saa tiedottaa ulospäin mitään ilman em. tahojen lupaa.
- Työpaikka tiedottaa vain omista asioistaan.
- Esimiehen velvollisuus on jakaa tietoa välittömästi alaisilleen.
- Mahdollisesti nimetty erillinen tiedottaja on mukana onnettomuustilannetta johtavassa johtoryhmässä.
- Luottamushenkilöt ja muut tärkeät sidosryhmät on pidettävä ajan tasalla.
- Myös Pohitullin koulun ja palloiluhallin omistajan tarve tiedottaa asioista pitää ottaa huomioon.

Toimintatavat

- Kiinteistössä toimivien työpaikkojen johdolle ilmoitetaan tapahtumista välittömästi puhelimitse, ellei heitä tavoiteta yksiköstä.
- **Tiedottaminen kiinteistössä työskenteleville:** Tiedotustilaisuus järjestetään kiinteistön isännöitsijän toimesta niin pian kuin se on mahdollista.
- **Sisäinen pikatiedotus työpaikoissa:** Kaikki työntekijät ovat tärkeitä tiedon välittäjiä lähiympäristössään. Heidän on saatava tietoa ja ohjeita ennen tiedotusvälineitä.
- **Sisäinen seurantatiedotus:** Tilannetta seurataan koko ajan ja siitä tiedotetaan uusilla tiedotteilla työpaikkojen henkilöstölle.

- **Paikalle tulevat toimittajat:** Mahdolliset toimittajat otetaan vastaan ulkona, josta heidät ohjataan sopivaan tilaan. Jos alueelle meno joudutaan kieltämään, on kiello perusteltava (esim. tutkinta tai pelastustyö kesken). Vastaanottava henkilöstö ei tiedota suoraan mitään, mutta voi jakaa esim. kirjallista materiaalia. Tiedottaminen hoidetaan vasta tiedotustilaisuudessa.
- **Järjestetty tiedotustilaisuus:** Ilmoitus tilaisuuden ajasta ja paikasta rauhoittaa tiedotusvälineitä ja antaa vastaajille aikaa valmistautumiseen. Tiedotustilaisuuteen nimetään henkilöt, jotka sopivat työnjaosta ja yhteisestä kielestä etukäteen. Mukaan pyydetään myös poliisi- ja pelastusviranomaisten edustajat. Tilaisuuteen varataan tausta-aineistoa sekä kiinteistössä että työpaikoista sekä myös tiivistelmä tapahtuneesta.
- **Tiedottaminen omaisille:** Henkilöonnettomuustapauksissa viedään tieto välittömästi henkilökohtaisesti uhrien tai loukkaantuneiden omaisille. Työpaikassa tehtävän hoitaa työpaikan johto, neuvoteltuaan asiasta ensin poliisin edustajan kanssa.
- **Viranomaisten vastuu tiedottamisesta:** Vain poliisilla on oikeus tiedottaa henkilövahingoista. Pelastusviranomaisen tiedottaa pelastustoimintaan liittyvistä asioista.

6.4 Vahingosta toipuminen

Yleensä varsinaisten pelastustoimien jälkeen, mutta toisinaan jo pelastustyönkin aikana käynnistetään tarvittavat onnettomuuden jälkeiset toiminnot. Vastuu onnettomuuden kokonaisvaltaisista jälkitoimista on Pohitullin koulun ja palloiluhallin omistajalla ja kiinteistöpäälliköllä.

Uudenkaupungin kiinteistöpäällikkö ja liikuntapalvelujen vastaava nimeävät onnettomuusaikaisen johtoryhmän, jonka keskeisimmät alkuvaiheen tehtävät ovat:

- nimetä henkilö, joka vastaa jälkivahinkojen torjuntatoimista
- nimetä henkilö, joka suunnittelee korvaavat toimenpiteet, jotta toimintaa voidaan jatkaa
- nimetä henkilö, joka suunnittelee tilanteen palauttamisen normaaliiksi
- nimetä henkilö, jonka tehtävänä on yhdessä vakuutusyhtiön edustajan kanssa suorittaa vahinkojen arviointi
- nimetä henkilö, joka toimii rakennuksessa toimivien työpaikkojen yhteyshenkilönä onnettomuuteen liittyvissä asioissa
- nimetä tarvittaessa henkilö, jonka tehtävänä on rakennuksessa toimivien työpaikkojen henkilökuntien terapian järjestäminen
- nimetä henkilö, joka suunnittelee alueen/kohteen vartioinnin

Kiinteistössä toimivat nimeävät keskuudestaan yhteyshenkilöt, jotka toimivat yhteistyössä kiinteistön onnettomuuden aikaisen johtoryhmän kanssa.

7 VÄESTÖNSUOJELU JA SIIHEN VARAUTUMINEN

Väestönsuojelulla tarkoitetaan ihmisten ja omaisuuden pelastamista ja suojaamista sekä ympäristön suojaamiseksi, vahinkojen rajoittamiseksi ja seurausten lieventämiseksi tarvittavien tehtävien suorittamista poikkeusoloissa sekä niihin varautumista.

Pelastuslain mukaan kiinteistössä toimivat henkilöt ovat asianomaisessa kohteessa ja muussa toiminnassaan velvolliset ehkäisemään vaaratilanteiden syntymistä, varautumaan henkilöiden, omaisuuden ja ympäristön suojaamiseen vaaratilanteissa ja varautumaan sellaisiin pelastustoimenpiteisiin, joihin ne omatoimisesti kykenevät.

7.1 Varautuminen poikkeusoloihin

Varautuminen poikkeusoloihin perustuu valmiuslain 1552/2011 12 §: ään.

Poikkeusoloihin varautumisessa on tarkoituksenmukaista pyrkiä sellaisiin järjestelyihin ja toimenpiteisiin, jotka perustuvat niin pitkälti kuin mahdollista jo normaalioloissa käytössä oleviin turvallisuus- ja varojärjestelyihin ja ovat siten joustavasti sovellettavissa myös poikkeusoloissa.

Järjestelyt ovat tarkoituksenmukaista toteuttaa yhteistyössä Pohitullin koulun ja palloiluhallin omistajan ja kiinteistössä toimivien työpaikkojen kanssa.

Pohitullin koulun ja palloiluhallin toteuttama väestönsuojelu on pelastuslain (379/2011) tarkoittamaa omatoimista varautumista:

- jonka järjestelyistä vastaavat yhteisesti kiinteistön omistaja ja kiinteistössä toimivien työpaikkojen johto
- joka järjestetään työpaikkojen henkilöstön avulla normaaliin toimintaorganisaatioon perustuen
- joka perustuu normaaleille turvallisuusjärjestelyille
- joka liittyy kiinteästi Vehmaan kunnan ja Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen väestönsuojelujärjestelyihin.

Pohitullin koulun ja palloiluhallin toiminta poikkeusoloissa

Kaupungin valmiussuunnitelmassa on suunnitelmat mm. erilaisten toimintojen jatkamisesta poikkeusoloissa. Kiinteistön suojelutoimien päämääränä on pitää yllä toimintoja vaikeissakin olosuhteissa.

Kiinteistössä toimivat yksiköt varautuvat omatoimiseen suojautumiseen rakentamalla tarvittaessa tilapäisiä suojapaikkoja, jos rakennukseen rakennetut väestösuojauspaikat eivät riitä kaikille.

Mikäli yksittäisen työpaikan johto ei katso toimintaansa enää mahdolliseksi, voidaan toiminta keskeyttää joko osittain tai kokonaan. Tällöin työpaikkaan jätetään töihin vain ylläpidon ja turvallisuuden kannalta keskeiset henkilöt, mikäli edes se on enää mahdollista tai tarkoituksenmukaista.

7.2 Valmiusasteet ja valmiuden kohottaminen

Väestönsuojelun valmiusasteet ja niiden edellyttämät toimet ovat:

Perusvalmius = normaaliolot

Valmistelut tapahtuvat sekä vapaaehtoisesti että lainsäädännön velvoittamana (mm: pelastuslaki, työturvallisuuslaki). Etukäteisvalmistelut ovat välttämättömiä jo normaalioloissa, koska riittävän valmiuden ja toimintaedellytysten luominen vasta uhkatilanteessa ei ehkä enää ole mahdollista.

Tehostettu valmius = uhkaava tilanne

Valmiuden kohottaminen tapahtuu lähinnä viranomaisten ohjeiden ja turvallisuusohjeiston mukaan, jolloin mm. toteutetaan:

- suunnitelmien tarkastaminen
- suojeluorganisaation tarkistaminen ja vahvistaminen
- materiaalisen ja muun valmiuden tarkistaminen ja käyttöönottoon valmistelu
- tilapäisen suojatilan suunnittelu sekä rakentamisen toteuttaminen, jos viranomaiset tai muu tarve sitä edellyttävät
- henkilöstön koulutus ja valmentaminen
- yhteydenpito Kunnan suojeluorganisaatioon
- yhteistyön tiivistäminen muodostettavien organisaatioiden kesken
- viestiyhteyksien valmistelut

Täysvalmius = poikkeusolot

Poikkeusolot tulevat voimaan valtioneuvoston päätöksellä. Viranomaisilla on laajemmat valtuudet. Kansalaisten velvollisuudet ja oikeudet poikkeavat normaalista. Suojeluorganisaatiot saatetaan täyteen valmiuteen, jolloin mm.:

- suojeluorganisaatio perustetaan täysimääräisenä tilannetta vastaavaksi
- johtamisvalmius ja päivystysjärjestelyt toteutetaan

- annetaan ohjeet henkilöstölle eri tilanteiden varalle
- asennetaan opasteet ja tiedotteille ilmoitustaulut
- aloitetaan tiedottaminen ja ohjeistus työpaikoille
- nimetty ja koulutettu henkilöstö aloittaa tehtävänsä
- tilapäissuojan käyttöönotto toteutetaan

7.3 Tilapäissuojan kunnostaminen

Kiinteistöön voidaan rakentaa tilapäissuoja, mutta sen rakentaminen edellyttää rakentamissuunnitelmaa sekä rakentamiseen tarvittavaa rakennusmateriaalia. Asia pitää selvittää alueen pelastusviranomaisten kanssa viimeistään tehostetun valmiuden aikana.

Toimenpiteitä

- kiinteistön tyhjentäminen ylimääräisestä tavarasta
- seinien ja aukkojen vahventaminen (esim. hiekkasäkit)
- ilmanvaihtoputken asennus
- viestiyhteyksien kytkeminen ja kokeilu (puhelin, radio)
- ravinnon, veden ja puuttuvien varusteiden hankinta
- suunnittelu ja tiedottaminen eli miten suojaan sijoitutaan ja miten siellä toimitaan
- opasteiden hankinta

7.4 Suojelutoimisto eli johtopaikka poikkeusoloissa

Valmiutta kohotettaessa perustetaan suojelutoimenpiteiden johtamista varten kiinteistöön suojelutoimisto eli poikkeusolojen johtopaikka. Tämä sillä edellytyksellä, että kiinteistössä toimivien työpaikkojen toiminta on edelleen käynnissä joko kokonaan tai osittain.

Suojelutoimiston sijoituspaikaksi soveltuu lähes jokaisen työpaikan toimitilat, koska niissä on valmiina ”tekniikka”, jota poikkeusolojen aikainen johtamistoiminta vaatii. Nykyisistä toimitiloista erotetaan tila, joka kunnostetaan tarkoitusta varten. Vaatimuksena johtamistoiminnoille on ”tekniikan” lisäksi, että siellä ovat:

- suojelun johto (turvallisuusvastaava)
- tarvittavat asiantuntijat (esim. viestintä, ATK, LVIS, kiinteistö, huolto, ym.)
- tarvittava määrä apuhenkilöstöä (esim. kirjuri, lähetti, tiedustelijat ym.)
- johtamiseen tarvittava kalusto ja välineistö
- tarvittavat sisäiset ja ulkoiset viestiyhteydet
- henkilöstön tarvitsema lepotila ja peseytymistilat
- riittävästi henkilökohtaisia suojarusteita henkilöstölle

Suojelutoimiston tehtäviä ovat mm.:

- suojelutoiminnan kokonaisvaltainen johtaminen
- tilannekuvan hankkiminen ja ylläpito
- tarvittaessa ulkopuolisen avun hankkiminen
- yhteydenpito työpaikkojen johtoon, suojelupalveluun sekä suojeluyksikön johtoon ja suojelulohkon johtokeskukseen

7.5 Sammutus-, pelastus- ja raivaustoiminta poikkeusoloissa

Viimeistään tehostetun valmiuden aikana (viranomaisten käyttämä nimi valmiusasteesta) kiinteistön turvallisuuspäällikön avuksi nimetään työpaikkojen henkilöistä kiinteistöön tarvittava turvallisuus-, sammutus-, pelastus-, raivaus- ja ensiapuhenkilöstö. He suunnittelevat yhdessä kiinteistön turvallisuusjärjestelyt, hankkivat turvallisuusmateriaalia sekä laativat tarvittavat toimintaohjeet työpaikkojen henkilöstölle.

Alueellisen pelastuslaitoksen toimintavalmius voi heiketä ratkaisevasti ja kun todennäköisesti tulipalo- ja muut onnettomuusriskit taas kasvavat, on omatoimista pelastustoimintaa tehostettava. Työpaikkasuojelu voi hoitaa sen osaksi, mutta suurempien tulipalojen tai onnettomuuksien varalta on organisoitava lisää voimia erilliseksi sammutus- ja raivausryhmäksi. Apua ensisijaisesti voidaan saada suojeluyksikön muilta työpaikoilta ja asukkailta. Myös avun antamiseen tulee varautua.

Sammutus-, pelastus-, raivaustehtävien vastuuhenkilöt	Koko henkilöstö
Sammutus-, pelastus- ja raivaustehtävien järjestelyt	Koko henkilöstö
Toiminta sammutus-, pelastus- ja raivaustilanteessa	Koko henkilöstö

7.6 Ensiaputoiminta poikkeusoloissa

Loukkaantuneista huolehtiminen kuuluu työpaikan vastuulle siihen asti, kunnes potilas on luovutettu ensihoito/sairaankuljetusyksikölle tai osoitettuun hoitopaikkaan.

Ensiapupaikka ja sen henkilöstön tehtävät

Ensiapupaikka kannattaa sijoittaa katutason alapuolisiin tiloihin. Mikäli menettely ei ole mahdollista, pitää ensiapupaikka sijoittaa lähelle väestönsuojatiloja tai suoraan niihin tiloihin.

Potilaiden kuljettamiseen varsinaiseen hoitopaikkaan on tarvittaessa varattava ajoneuvo jo toimintaorganisaation perustamisvaiheessa.

Työpaikkasuojelun ensiapuhenkilöt ja tarvittaessa muut ensiaputaitoiset osallistuvat aina ensiapupaikan toimintaan. Ensiapuhenkilöstön tehtäviin kuuluu mm.:

- hätäensiapu loukkaantumispaikalla ja kuljetus ensiapupaikalle
- henkilöiden puhdistaminen myrkytys- ja saastumistapauksissa
- potilaiden lajittelu ja saattaminen kuljetuskuntoon
- kuljetus kunnan yleisen väestönsuojelun ensiapupaikalle (terveyskeskus), ensiapuusemille taikka suoraan sairaalaan

7.7 Työpaikkasuojelu poikkeusoloissa

Työpaikkasuojelulla tarkoitetaan poikkeusoloissa samaa kuin normaalioloissakin, eli henkilöstön omaa toimintaa onnettomuustilanteissa ja niiden ennaltaehkäisyssä. Tätä ovat mm. pelastaminen, alkusammutus, ensiapu ja muut vahinkoa rajoittavat toimet.

Koska poikkeusoloissa ei voida tukeutua julkisiin palveluihin ja viranomaisapuun kuten normaalioloissa, työpaikkasuojelun ja omatoimisuuden merkitys korostuu entisestään.

Työpaikkasuojelua tulee tehostaa poikkeusoloissa tai niiden uhatessa

Turhia riskejä vältetään ja varaudutaan lisätyöhän turvallisuuden vuoksi. Toimintojen tehokkuudesta voidaan tällöin tinkiä. Tehostamiskeinoja ovat mm.:

- tiedottaminen, koska tietoisuus siitä, että muuta apua ei välttämättä saada, saa ihmiset valppaiksi
- materiaallinen valmius, jolloin tarkistetaan kaikki turvavälineet ja laitetaan ne täyteen valmiuteen
- kouluttaminen, jolloin pikakoulutuksella kerrataan taitoja ja opitaan vähäsen uutta

Suojelupalvelu

Viranomaisten ja kaupallisten toimijoiden mahdollisuudet avun antamiseen poikkeusoloissa ovat rajalliset. Tämän vuoksi on pyrittävä omatoimisuuteen mm. seuraavilla alueilla:

- sammutus-, pelastus- ja raivaustoiminta
- ensiaputoiminta
- huoltotoiminta
- vartiointi
- puhdistustoiminta

Em. toimintoja nimitetään suojelupalveluksi. Toimintaorganisaatioita perustetaan ja niiden kokoonpano suunnitellaan tilanteen mukaan. Toimintaorganisaatioiden johtajiksi ja henkilöstöksi määrätään henkilöt, joilla on entuudestaan parhaat valmiudet tehtäviin. Henkilöstöä ei välttämättä (ei yleensä) tarvitse nimetä tehtäväänsä päätoimisesti, vaan henkilöt voivat yleensä osallistua työpaikkojen toimintoihin ja keskeyttää työt vain tilanteen niin vaatiessa.

7.8 Huoltotoiminta poikkeusoloissa

Poikkeusolojen huoltotoiminta käsittää mm.: elintarvike-, sähkö-, vesi-, viemäri-, lämpö-, kone-, tarvike-, polttoaine-, kuljetus-, väestönsuojelu- ym. materiaalin jokapäiväisen hankinnan ja huollon.

Yleishuolto

Yleishuoltoon kuuluu kiinteistön ja sen laitteistojen huolto-, hankinta- ja korjaustoiminnot. Ne tulisi toteuttaa mahdollisimman pitkälle normaaliolojen järjestelyjen pohjalta. On kuitenkin vaurauduttava siihen, että työ sitoo enemmän henkilöstöresursseja. Erityisenä ongelmana on ostettujen huoltopalvelujen jatkuvuus tai korvaaminen sekä varaosien saanti.

Henkilöstöhuolto

Henkilöstöhuoltoon kuuluu mm. henkilöstön:

- päivittäinen muonittaminen (työpaikkaruokailu)
- vaatettaminen (suoja-/työvaatetus)
- puhtaanapito ja terveydenhoito
- valmius majoittamiseen

On myös huomioitava perheellisten huoli omaisistaan ja lasten päivähoito (järjestettävä itse tarpeen vaatiessa).

Erityishuolto

Erityishuollolla tarkoitetaan väestönsuojelun tarvitsemien erityismateriaalien hankintaa, täydennystä ja ylläpitoa. Erityishuolto sisältää myös väestönsuojelun laitteet, välineet ja henkilökohtaiset suojavälineet. Erityishuollosta vastaa ensisijaisesti turvallisuusvastaava

7.9 Vartiointi poikkeusoloissa

Pohitullin koulun ja palloiluhallin henkilöstön tulee varautua tarvittaessa kiinteistön ympärivuorokautiseen vartiointiin.

Vartiointin tehtävänä on turvata kiinteistön häiriötön toiminta suojelemalla henkilöstöä sekä omaisuutta. Poikkeusoloissa vartiointin tehtäväkenttä laajenee olosuhteiden heiketessä ja uhkien lisääntyessä myös tiedon välittämiseen kiinteistössä.

Uhkakuvia ovat mm.

- levottomuudet ja ihmismassojen liikehdintä (järjestyksen ylläpito)
- mustan pörssin kauppa ja siihen liittyvät anastukset (henkilö- ja materiaalivirtojen kulunvalvonnan tehostaminen)

- myrky- ja säteilyvaara (tiedustelu, mittaukset, seuranta)

Tehtäviä ovat mm.

- tiedon välittäminen hätätilanteessa (hälyttäminen, tiedottaminen)
- muu turvallisuus- ja suojelutoimen tukeminen (erityisvartiointi, aputyöt)

On mahdollista, että yksittäisistä ostetusta vartiointipalvelusta joudutaan luopumaan kokonaan tai osittain. Vartiointin tarve kuitenkin kasvaa, joten on varauduttava ylläpitämään vartiointia 24 h vuorokaudessa, vaikka työpaikkojen toimintoja olisikin keskeytetty.

Vartiointiin voidaan varautua

- ostamalla tarvittaessa vartioliikkeeltä vartiointin ylläpitoon tarvittavaa erikoiskalustoa
- täydentämällä vartiohenkilöstöä rakennuksen henkilöstöstä (pikakoulutus)

7.10 Puhdistustoiminta poikkeusoloissa

Mikäli on olemassa kaasu- tai säteilylaskeumavaara tai muu leviävä saastevaara (saastunut noki tms.), on varauduttava puhdistustoimintaan. Tarkoituksena on puhdistaa ensisijaisesti henkilöstö, sen kulkutiet ja työpisteet sekä keskeisimmät toimintatilat, koneet ja materiaalit. Erikseen määrättyjen henkilöiden lisäksi puhdistusta suorittavat myös osaltaan:

- muut suojelupalveluryhmät, siltä osin kuin tehtävät sen sallivat
- varsinainen siivoushenkilöstö
- kaikki työntekijät omissa työpaikoissaan

Henkilöpuhdistuspaikka perustetaan liikuntasaliin, koska siellä on tarvittavat pesu- ja pukeutumistilat. Muu puhdistuspaikka toimii soveltuvin osin pihalla ja autosuojissa. Henkilöpuhdistuspaikan tehtävänä on:

- henkilöstön vastaanotto ja puhdistaminen
- saastuneiden varusteiden vastaanotto ja puhtaiden jakaminen
- pitoisuusmittaus ennen puhdistusta ja puhdistuksen jälkeen

Puhdistuspaikan perustamisessa on huomioitava mm., että:

- reitti viitotetaan selvästi, jotta puhdistamattomat ja puhtaat ihmiset eivät pääse kosketuksiin toistensa kanssa
- reitti ja puhdistuspaikka varustetaan selkein toimintaohjein, jotta puhdistettavat henkilöt voivat itse suorittaa puhdistuksensa

7.11 Hälytysmerkit

Poikkeusoloissa yleisöhälyttimillä annattavat hälytysmerkit ovat samat kuin normaaliaikana.

Yleinen vaaramerkki

Yleinen vaaramerkki tarkoittaa väestöä uhkaavaa välitöntä vaaraa. Yleinen vaaramerkki annetaan viranomaisten toimesta silloin, kun on olemassa jokin uhka, joka vaatii väestön suojautumista. Uhka voi olla esim. kemikaalipäästö tai säteilyvaara. Yleinen vaaramerkki annetaan hälyttimillä. Lisäksi radiosta ja televisiosta annetaan suojautumiseen liittyviä viranomaisohjeita. Myös puhelinluettelon alku sivuilla on ohjeet yleisen vaaramerkin soimisen varalle.

Väestön hälyttäminen voidaan suorittaa myös Yleisradio Oy:n (YLE) toimesta radioverkon kaikkien taajuuksien kautta, jolloin mitä tahansa ULA- radiokanavaa kuunteleva kuulee hälytyksen tai varoituksen. Tätä voidaan käyttää ja pääsääntöisesti pyritään käyttämäänkin erilaisien tiedotusten ja ohjeiden antamiseen väestölle ennen tai jälkeen yleisen vaaramerkin.

7.12 Vaaratiedotteen antaminen

Vaaratiedote on toimivaltaisen viranomaisen antama vaaratiedote, jonka tarkoitus on varoittaa vaarallisesta tapahtumasta ja jolla annetaan toimintaohjeita.

Vaaratiedote voidaan antaa, jos se on välttämätöntä väestön varoittamiseksi, silloin kun vaarallisen tapahtuman seurauksena voi aiheutua ihmisille hengen- tai terveysvaara taikka vaara merkittäväälle omaisuuden vaurioitumiselle tai tuhoutumiselle.

Vaaratiedote voidaan lisäksi antaa, kun vaaratilanne, jonka perusteella vaaratiedote on annettu, on ohi.

Vaaratiedote välitetään väestölle tiedoksi radiossa.

Vaaratiedote voidaan lisäksi välittää väestölle tiedoksi televisiossa, jos vaaratiedotteen antava viranomainen niin päättää.

Vaaratiedote tulee välittää väestölle tiedoksi välittömästi.

Televisio- ja radiotoiminnan harjoittajan velvollisuudesta välittää viranomaistiedotuksia säädetään televisio- ja radiotoiminnasta annetussa laissa sekä Yleisradio Oy:stä annetussa laissa. Vaaratiedotteen saa antaa toimivaltainen viranomainen.

7.13 Kiinteistön liittyminen yleiseen väestönsuojeluun

Suojelupiiri: V Uudenkaupungin suojelupiiri	Suojelulohko: 1 Uudenkaupungin suojelulohko	Suojeluyksikkö: Perustetaan tilanteen niin vaatiessa
<p>Uudenkaupungin johtokeskus poikkeusolojen aikana: Paloasema, Liljalaaksonkatu 25, UUSIKAUPUNKI Muu ylempi poikkeusolojen johtopaikka (piiri, lohko, yksikkö): Suojelupiiri: Paloasema / johtokeskus, Liljalaaksonkatu 25, UUSIKAUPUNKI Suojelulohko: Paloasema / johtokeskus, Paloasema, Liljalaaksonkatu 25, UUSIKAUPUNKI Suojeluyksikkö: Suojeluyksiköt perustetaan tilanteen niin vaatiessa</p>		